

УКРАЇНСЬКА КНИЖКА І ЇЇ ПОЧАТКИ

В

БРИТАНСЬКІЙ КОЛЮМБІЇ

UKRAINIAN BOOK AND ITS ORIGIN

IN

BRITISH COLUMBIA

ПОМІЧЕНІ ПОМИЛКИ

Стор.	Рядок	Надруковано	Має бути
16	11 знизу	Пепех	Пелех
19	3 знизу	зернули	звернули
20	21 знизу	товариств	товариство
27	14 згори	Ясінчук	Ясенчук
37	4 згори	роки	років
38	7 знизу	тривали	тривала
46	12 знизу	i	із

N. KENNEDY
106 WEST 23rd AVE.
VANCOUVER, B.C.
V6Y 2J2

УКРАЇНСЬКА КНИЖКА І ЇЇ ПОЧАТКИ
В
БРИТАНСЬКІЙ КОЛЮМБІЇ

UKRAINIAN BOOK AND ITS ORIGIN

BRITISH COLUMBIA

**TO MARK THE 40th ANNIVERSARY OF THE UKRAINIAN
FRATERNAL SOCIETY'S LIBRARY, VANCOUVER, B. C.**

1928—1968

Published by the Ukrainian Fraternal Society's Library,
VANCOUVER, B. C.

УКРАЇНСЬКА КНИЖКА І ЇЇ ПОЧАТКИ

В

БРИТАНСЬКІЙ КОЛЮМБІЇ

З НАГОДИ 40-РІЧЧЯ ІСНУВАННЯ БІБЛІОТЕКИ
ПРИ 20-ТІМ ВІДДІЛІ ВЗАЇМНОЇ ПОМОЧІ
У ВАНКУВЕРІ, Б. К.

1 9 6 8

Видання заходом Бібліотеки Т-ва Взаїмної Помочі
20-го Відділу — Ванкувер, Б. К.

*Присвячуємо тим, що пригинилися
до поширення української книжки
і бібліотеки у Ванкувері, Б. К.*

ПЕРЕДМОВА

Бібліотека Взаємної Помочі у Ванкувері і Форвін Богдан

Богдан і бібліотека так тісно зі собою пов'язані, що годі собі уявити Богдана без бібліотеки, а бібліотеку без Богдана з невідступною файкою.

Нізого дивного, бо Богдан являється засновником і організатором бібліотеки Взаємної Помочі і провадить її повних сорок років. Це легко сказати, але щоб розбудувати бібліотеку до 4,000 томів, без фондів призначених на цю ціль, треба було таки добре напрацюватися і не мало свого часу та грошей витратити. Цей небуденний бібліотекар, який формально не студіював науки бібліотекарства, напівгуцул з Підзахариза, біля Вижниці, Буковина, приїхав до Канади в 1924 році, а вже 1925 року побавив Ванкувер, який так припав йому до вподоби, що досі з ним не розлучається.

В тому самому році він вступив в глени єдиного тоді Т-ва „Просвіта” і від того часу не покидав громадського життя, в якому для добра своїх і гужих співав у хорі, брав угасть у виставах, танцював, режисерував та інші функції сповняв. Сьогодні він належить до біля десяти різних товариств у Ванкувері і поза ним.

У 1927 році Богдан запозаткував Відділ Взаємної Помочі, а вже в 1928 році оснував при тому відділі бібліотеку. Як гуцул, симогливий і твердий для себе самого, він ці прикмети впроваджував до громадської праці, а спеціально не відступав від них при провадженню бібліотеки. І тільки завдяки тій прикметі бібліотека не зникла, як багато таких у Британській Колумбії, а навпаки, з нізого розрослася до найбільшої в цій провінції.

Може неправильно сказано, що „з нізого розрослася” бібліотека. Краще сказати, що сталося це з ощадности, яка є другою видимою прикметою Богдана. Ощадність — це не скупість, і цю різницю найкраще ілюструє біля \$14,000 (готівкою) жертвованих Богданом на різні національні цілі. Не одна книжка лежить сьогодні на полицях в бібліотеках різних міст Канади куплена за

його гроші. П-во Богдани в особистому житті не вибагливі; свій дім провадять дуже скромно, але за те яке там духове багатство і порядок, варто бажити. Здається, жадне більше місто в Канаді не має зібраної українки з газетисів своїх і гужих про своє місто, а то завдяки Богданові від 1926 року.

Всі ювілейні книжки і програмки різних імпрез зібрані та впорядковані у формі книжок. Майже всі товариства Ванкуверу завдячують впорядкуванню своїх архівів Богданові. Яку тільки неоцінену вартість мають біля 16,000 ф'їтів фільмів взятих з різних релігійних і громадських імпрез Ванкуверу і околиць, не враховуючи сюди багатства знімок. Все те виконуване з любов'ю і прецизією. Коли б Ви, гитазу, мали змогу з укриття обсервувати домашнє життя панства Богданів, то Ви подумали б, що там за великим столом сидить висока узена людина обложена паперами та книжками і днями та ногами (гасто до другої години ногі) над гумсь працює, а його дружина Марія приготєвляє куховарські книжки до висилки. Ви не помилилися б, бо хог Богдан не має формально закінчених високих шкїл, але, як бажите з вище сказаного, яку він працю виконав і виконє для нас і наступних поколінь.

Він за кілька останніх років зібрав і оформив біля 26,000 українських прїзвищ в Канаді для інституту назвознавства при Українській Вільній Академїї Наук (УВАН) у Канаді, і нізого дивного, що Богдан від 1965 року фігурує зленом-спївробітником цієї наукової інституції.

А хто ж то, як не Богдан приготєвив матерїял до друку книжки, „Бритїйська Колумбія і Українці” в 1957 році, або цю, що тримаєте в руках. Попри те все не кожний витримав би 14 років директором Взаїмної Помогї на Британську Колїумбію, або на становищі фїнансового секретаря тієї самої інституції 26 років. Це тільки неповна і скромна силветка нашого бібліотекаря, як і життя його, бо про фізизгну працю Богдана, яка давала йому можливість жити і віддатись духовїй праці, про яку ми щойно згадали, не пишемо.

М. Г у ц у л я к

A PANORAMIC VIEW

This publication by the Library Committee of the Ukrainian Fraternal Society of Canada, Branch 20 in Vancouver, provides a fairly detailed account of the history and expansion of this library, which today consists of some 4,000 books, neatly bound, systematically catalogued and subdivided into several headings according to themes and content. Much of the success for the rapid expansion of the library is due to the untiring efforts and devotion of its librarian, Mr. F. Bogdan, the members of the Library Committee, and others who donated books and cash.

Actually, the main library is composed of four separate libraries, that of the Vancouver Branch of the Ukrainian Fraternal Society of Canada, the Ukrainian Community Hall, The Ukrainian Women's Association branch, and the Ukrainian Orthodox parish. The books are housed in the common building and stored in common shelving, but each one bears the stamp of the organization to which it belongs and is so entered in the catalogue. The library has fine collection of books in the English language on Ukrainian history, literature and art for use of students and those who have a desire to acquaint themselves with Ukrainian history and culture.

This modest publication contains some interesting and revealing information regarding development of cultural, educational, religious and social life of Ukrainians in British Columbia, and particularly in Vancouver where most of them reside.

A valuable component of this modest volume is the chronological listing of some important events that marked the period of time between 1906 and 1967. We learn, for

example, that the first Ukrainian cultural club, a forerunner of others that followed, was founded in 1906 by Mr. Myroslaw Stechishin, later a long-time editor of the Ukrainian Voice published in Winnipeg.

The articles by Mr. F. Bogdan, and those of other contributors are well worth reading. Together they present in concise form an interesting panoramic view of the advancement of the Ukrainians on the Pacific coast, their ideals and motivations in pursuit of a fuller life.

J. H. S.

ПОЧАТКИ ОРГАНІЗОВАНОГО ЖИТТЯ В БРИТАНСЬКІЙ КОЛЮМБІЇ

(Бібліотечні відомості)

Українці жили в цій провінції майже від початків цього століття, але як тяжко скласти історію нашого життя тут, бо мало залишилося слідів, себто достовірних відомостей, які залишилися по наших організаціях, які колись існували, або по наших видніших піонерах.

Все більше трапляються випадки і тепер, що по смерті батьків-піонерів, діти, не знаючи мови, або не здаючи собі справи з вартости залишених книжок, документів, різних записок, а навіть спогадів, часто викидають їх на сміття, або палять. І так горіли часто речі історично-архівної вартости.

Кожний свідомий українець повинен дорожити такими речами і радити своїм сусідам віддавати все, що писане і друковане, та знімки, їм не потрібні, до ванкуверської бібліотеки Взаємної Помочі. Там усе те розглянуть і вартісне залишать в архіві, який вже там започатковано. Користь з цього буде для історії, а ім'я покійного буде згадане в книжках.

Відомо, що з початком 20-го століття в Британській Колумбії жили українці в різних місцевостях більшими, чи меншими гуртками. Вони працювали переважно в копальнях вугілля, золота та інших, а також по лісах та при різних будовах.

Однаке ті заняття не були сталими і наші робітники були примушені переходити з одного місця на друге в пошукуванні за працею. В місцях, де було дещо більше сталої роботи, було й більше скупчення українців і, звичайно, між більшим гуртом знаходилися й свідомі одиниці, які пробували творити організоване громадське життя.

Творилися організації, а при них бібліотеки, а також піонерська література. Такі спроби починались не раз з великим підйомом до праці на народній ниві, але з відходом здібних одиниць той запал звичайно підупадав, або цілком завмирав, аж поки хтось другий знову

його не відновив. Такі обставини тривали приблизно до 1923 року.

1906 рік. Цей рік можна б зачислити до першого організованого життя українців в Британській Колумбії. В „Новому Шляхові”, ч. 14 за 1967-ий рік в статті М. Марунчака „Рання піонерська поезія” згадано про Мирослава Стечишина, який тоді перебував в Б. К. і в 1906 р. заснував у Ванкувері „Український Клуб”. Там певно була і українська книжка.

1907 р. В цьому році Мирослав Стечишин написав у Ванкувері історичне оповідання: „Суд панів над робітником”, яке появилось окремою відбиткою у Львові того самого року. Немає сумніву, що Мирослав Стечишин причинився свого часу до збільшення української колонії у Ванкувері, бо він писав часто про теплий клімат та можливості життя, головно над Тихим Океаном. В статті, поміщеній в книжці „Бритійська Колумбія і українці” 1957 р., Тома Томашевський згадує, що він вів переписку із знайомими і особисто відвідував Ванкувер 1908 року, за старанням Мирослава Стечишина, Юрія Сиротюка та інших свідомих громадян і тоді там існувало робітниче товариство „Боротьба”, що було зорганізоване 1907 року.

Невеличка громада українців влаштовувала там сходи, відбувала спільне читання книжок та часописів і організувала доповіді на політичні та культурно-освітні теми. При товаристві існував співацький гурток з понад 30 осіб з диригентом Іваном Делавраком та аматорський гурток з режисером Іваном Каралашем. Т. Томашевський не згадує про книжки, але з вичисленої праці можна догадуватися, що Т-во „Боротьба” мало бібліотеку, хоч може невелику, але вона була першою в Британській Колумбії.

Дальше читаємо, що другим українським товариством на побережжі Тихого Океану було Т-во „Воля” в місті Нанаймо на Ванкуверському острові, де були копальні вугілля. Це товариство було зорганізоване 16 червня 1907 року. Воно мало бібліотеку, яка начисляла 70 дарованих книжок, а також замовлено багато нових.

До заряду згаданого товариства належали: Петро Цимбал — організатор, Михайло Стечишин — секре-

Едвард Беямі.

St. John's Institute Library
11027 - 122nd AVENUE
TORONTO ONT. M3H 2C4
ALBERTA

ПРИЧТА ПРО ВОДУ.

Переклав з англійської мови

ІВАН САВКІВ

ДОДАТОК:

Фред Варен

Цивілізовані малпи.

Вінніпег, Ман.

Видано заходом Відділу Ф. У. С. Д.

в Госмер, Б. К.

1911.

З „Рускої Друкарні Я. Н. Крета“ в Вінніпегу.

тар, Микола Каменецький — скарбник. Тут треба ще згадати, що в південно-східній частині Британської Колумбії в місцевості Госмер заіснувало українське робітниче „Т-во ім. Січинського”. Воно відіграло поважну роль в розвитку робітничого руху між українцями тих часів.

1909 р. Це товариство влаштувало перший концерт-свято в пам'ять Шевченка в Британській Колумбії. Ілля Киріак, автор найкращої повісті про українських піонерів „Сини Землі”, так висловився про це товариство: „В Госмер, Б. К. я дообразувався політично й національно”. Він був там півтора року діловим секретарем. Була там також велика, як на ті часи, бібліотека, в якій знаходилися майже всі видання „Наукового Т-ва ім. Шевченка”, „Діла”, Просвіти, радикальні і соціалістичні видання.

Що сталося з тією бібліотекою, невідомо. Колись гучне місточко майже перестало існувати з хвилиною закриття копалень.

1911 р. В цьому році товариство в Госмер спричинилося до видання першої книжечки в Б. К. під назвою „Причта про воду” з додатком „Цивілізовані малпи”, яку переклав з англійської мови Іван Савків. Один примірник цієї книжки знаходиться в бібліотеці Інституту св. Івана в Едмонтоні.

1913 р. Тома Томашевський згадує, що Павло Крат, у вільних годинах від праці, видавав у Ванкувері гумористичний часопис „Кадило”. Він друкував його в російській друкарні, яку мав російський консул Ассанчев. На жаль, невідомо кілька чисел вийшло згаданого часопису.

1914—1918 рр. Під час першої світової війни 1914—1918 років, з причини стану безробіття, заборону організованого життя та незавидний стан ванкуверських українців, товариське життя завмерло.

1919 р. Заіснувало товариство ім. Заньковецької, якого члени були різних соціалістичних поглядів, однаке це товариство майже жодної діяльності не проявляло.

1920 р. В цьому році почалося знову оживлене організоване українське життя початково в ресторані Макси-

Того ж року в домі Івана Делаврака зорганізовано драматичне Т-во ім. Винниченка. Це товариство ставило пєси, влаштовувало концерти та сходини з відчитами.

PREAVDA i WOLA—TRUTH & FREEDOM

Belmonte, B. 2, 18, 2
Lafayette 10, 11

3 43264

REP34121 34 23 DEC 1965

1997年12月15日

[illegible][illegible]

1978-1979 1979-1980 1980-1981 1981-1982 1982-1983 1983-1984 1984-1985 1985-1986 1986-1987 1987-1988 1988-1989 1989-1990 1990-1991 1991-1992 1992-1993 1993-1994 1994-1995 1995-1996 1996-1997 1997-1998 1998-1999 1999-2000 2000-2001 2001-2002 2002-2003 2003-2004 2004-2005 2005-2006 2006-2007 2007-2008 2008-2009 2009-2010 2010-2011 2011-2012 2012-2013 2013-2014 2014-2015 2015-2016 2016-2017 2017-2018 2018-2019 2019-2020 2020-2021 2021-2022 2022-2023 2023-2024 2024-2025 2025-2026 2026-2027 2027-2028 2028-2029 2029-2030 2030-2031 2031-2032 2032-2033 2033-2034 2034-2035 2035-2036 2036-2037 2037-2038 2038-2039 2039-2040 2040-2041 2041-2042 2042-2043 2043-2044 2044-2045 2045-2046 2046-2047 2047-2048 2048-2049 2049-2050 2050-2051 2051-2052 2052-2053 2053-2054 2054-2055 2055-2056 2056-2057 2057-2058 2058-2059 2059-2060 2060-2061 2061-2062 2062-2063 2063-2064 2064-2065 2065-2066 2066-2067 2067-2068 2068-2069 2069-2070 2070-2071 2071-2072 2072-2073 2073-2074 2074-2075 2075-2076 2076-2077 2077-2078 2078-2079 2079-2080 2080-2081 2081-2082 2082-2083 2083-2084 2084-2085 2085-2086 2086-2087 2087-2088 2088-2089 2089-2090 2090-2091 2091-2092 2092-2093 2093-2094 2094-2095 2095-2096 2096-2097 2097-2098 2098-2099 2099-2100 2100-2101 2101-2102 2102-2103 2103-2104 2104-2105 2105-2106 2106-2107 2107-2108 2108-2109 2109-2110 2110-2111 2111-2112 2112-2113 2113-2114 2114-2115 2115-2116 2116-2117 2117-2118 2118-2119 2119-2120 2120-2121 2121-2122 2122-2123 2123-2124 2124-2125 2125-2126 2126-2127 2127-2128 2128-2129 2129-2130 2130-2131 2131-2132 2132-2133 2133-2134 2134-2135 2135-2136 2136-2137 2137-2138 2138-2139 2139-2140 2140-2141 2141-2142 2142-2143 2143-2144 2144-2145 2145-2146 2146-2147 2147-2148 2148-2149 2149-2150 2150-2151 2151-2152 2152-2153 2153-2154 2154-2155 2155-2156 2156-2157 2157-2158 2158-2159 2159-2160 2160-2161 2161-2162 2162-2163 2163-2164 2164-2165 2165-2166 2166-2167 2167-2168 2168-2169 2169-2170 2170-2171 2171-2172 2172-2173 2173-2174 2174-2175 2175-2176 2176-2177 2177-2178 2178-2179 2179-2180 2180-2181 2181-2182 2182-2183 2183-2184 2184-2185 2185-2186 2186-2187 2187-2188 2188-2189 2189-2190 2190-2191 2191-2192 2192-2193 2193-2194 2194-2195 2195-2196 2196-2197 2197-2198 2198-2199 2199-2200 2200-2201 2201-2202 2202-2203 2203-2204 2204-2205 2205-2206 2206-2207 2207-2208 2208-2209 2209-2210 2210-2211 2211-2212 2212-2213 2213-2214 2214-2215 2215-2216 2216-2217 2217-2218 2218-2219 2219-2220 2220-2221 2221-2222 2222-2223 2223-2224 2224-2225 2225-2226 2226-2227 2227-2228 2228-2229 2229-2230 2230-2231 2231-2232 2232-2233 2233-2234 2234-2235 2235-2236 2236-2237 2237-2238 2238-2239 2239-2240 2240-2241 2241-2242 2242-2243 2243-2244 2244-2245 2245-2246 2246-2247 2247-2248 2248-2249 2249-2250 2250-2251 2251-2252 2252-2253 2253-2254 2254-2255 2255-2256 2256-2257 2257-2258 2258-2259 2259-2260 2260-2261 2261-2262 2262-2263 2263-2264 2264-2265 2265-2266 2266-2267 2267-2268 2268-2269 2269-2270 2270-2271 2271-2272 2272-2273 2273-2274 2274-2275 2275-2276 2276-2277 2277-2278 2278-2279 2279-2280 2280-2281 2281-2282 2282-2283 2283-2284 2284-2285 2285-2286 2286-2287 2287-2288 2288-2289 2289-2290 2290-2291 2291-2292 2292-2293 2293-2294 2294-2295 2295-2296 2296-2297 2297-2298 2298-2299 2299-2300 2300-2301 2301-2302 2302-2303 2303-2304 2304-2305 2305-2306 2306-2307 2307-2308 2308-2309 2309-2310 2310-2311 2311-2312 2312-2313 2313-2314 2314-2315 2315-2316 2316-2317 2317-2318 2318-2319 2319-2320 2320-2321 2321-2322 2322-2323 2323-2324 2324-2325 2325-2326 2326-2327 2327-2328 2328-2329 2329-2330 2330-2331 2331-2332 2332-2333 2333-2334 2334-2335 2335-2336 2336-2337 2337-2338 2338-2339 2339-2340 2340-2341 2341-2342 2342-2343 2343-2344 2344-2345 2345-2346 2346-2347 2347-2348 2348-2349 2349-2350 2350-2351 2351-2352 2352-2353 2353-2354 2354-2355 2355-2356 2356-2357 2357-2358 2358-2359 2359-2360 2360-2361 2361-2362 2362-2363 2363-2364 2364-2365 2365-2366 2366-2367 2367-2368 2368-2369 2369-2370 2370-2371 2371-2372 2372-2373 2373-2374 2374-2375 2375-2376 2376-2377 2377-2378 2378-2379 2379-2380 2380-2381 2381-2382 2382-2383 2383-2384 2384-2385 2385-2386 2386-2387 2387

[illegible]

YATL HOGIMIZAM CHUM H2PR19.

[illegible][illegible]

KEENE GROSS AND COMPANY

1944-45 (1945-46) 1946-47 1947-48 1948-49 1949-50 1950-51 1951-52 1952-53 1953-54 1954-55 1955-56 1956-57 1957-58 1958-59 1959-60 1960-61 1961-62 1962-63 1963-64 1964-65 1965-66 1966-67 1967-68 1968-69 1969-70 1970-71 1971-72 1972-73 1973-74 1974-75 1975-76 1976-77 1977-78 1978-79 1979-80 1980-81 1981-82 1982-83 1983-84 1984-85 1985-86 1986-87 1987-88 1988-89 1989-90 1990-91 1991-92 1992-93 1993-94 1994-95 1995-96 1996-97 1997-98 1998-99 1999-00 2000-01 2001-02 2002-03 2003-04 2004-05 2005-06 2006-07 2007-08 2008-09 2009-10 2010-11 2011-12 2012-13 2013-14 2014-15 2015-16 2016-17 2017-18 2018-19 2019-20 2020-21 2021-22 2022-23 2023-24 2024-25 2025-26 2026-27 2027-28 2028-29 2029-30 2030-31 2031-32 2032-33 2033-34 2034-35 2035-36 2036-37 2037-38 2038-39 2039-40 2040-41 2041-42 2042-43 2043-44 2044-45 2045-46 2046-47 2047-48 2048-49 2049-50 2050-51 2051-52 2052-53 2053-54 2054-55 2055-56 2056-57 2057-58 2058-59 2059-60 2060-61 2061-62 2062-63 2063-64 2064-65 2065-66 2066-67 2067-68 2068-69 2069-70 2070-71 2071-72 2072-73 2073-74 2074-75 2075-76 2076-77 2077-78 2078-79 2079-80 2080-81 2081-82 2082-83 2083-84 2084-85 2085-86 2086-87 2087-88 2088-89 2089-90 2090-91 2091-92 2092-93 2093-94 2094-95 2095-96 2096-97 2097-98 2098-99 2099-00 2100-01 2101-02 2102-03 2103-04 2104-05 2105-06 2106-07 2107-08 2108-09 2109-10 2110-11 2111-12 2112-13 2113-14 2114-15 2115-16 2116-17 2117-18 2118-19 2119-20 2120-21 2121-22 2122-23 2123-24 2124-25 2125-26 2126-27 2127-28 2128-29 2129-30 2130-31 2131-32 2132-33 2133-34 2134-35 2135-36 2136-37 2137-38 2138-39 2139-40 2140-41 2141-42 2142-43 2143-44 2144-45 2145-46 2146-47 2147-48 2148-49 2149-50 2150-51 2151-52 2152-53 2153-54 2154-55 2155-56 2156-57 2157-58 2158-59 2159-60 2160-61 2161-62 2162-63 2163-64 2164-65 2165-66 2166-67 2167-68 2168-69 2169-70 2170-71 2171-72 2172-73 2173-74 2174-75 2175-76 2176-77 2177-78 2178-79 2179-80 2180-81 2181-82 2182-83 2183-84 2184-85 2185-86 2186-87 2187-88 2188-89 2189-90 2190-91 2191-92 2192-93 2193-94 2194-95 2195-96 2196-97 2197-98 2198-99 2199-00 2200-01 2201-02 2202-03 2203-04 2204-05 2205-06 2206-07 2207-08 2208-09 2209-10 2210-11 2211-12 2212-13 2213-14 2214-15 2215-16 2216-17 2217-18 2218-19 2219-20 2220-21 2221-22 2222-23 2223-24 2224-25 2225-26 2226-27 2227-28 2228-29 2229-30 2230-31 2231-32 2232-33 2233-34 2234-35 2235-36 2236-37 2237-38 2238-39 2239-40 2240-41 2241-42 2242-43 2243-44 2244-45 2245-46 2246-47 2247-48 2248-49 2249-50 2250-51 2251-52 2252-53 2253-54 2254-55 2255-56 2256-57 2257-58 2258-59 2259-60 2260-61 2261-62 2262-63 2263-64 2264-65 2265-66 2266-67 2267-68 2268-69 2269-70 2270-71 2271-72 2272-73 2273-74 2274-75 2275-76 2276-77 2277-78 2278-79 2279-80 2280-81 2281-82 2282-83 2283-84 2284-85 2285-86 2286-87 2287-88 2288-89 2289-90 2290-91 2291-92 2292-93 2293-94 2294-95 2295-96 2296-97 2297-98 2298-99 2299-00 2300-01 2301-02 2302-03 2303-04 2304-05 2305-06 2306-07 2307-08 2308-09 2309-10 2310-11 2311-12 2312-13 2313-14 2314-15 2315-16 2316-17 2317-18 2318-19 2319-20 2320-21 2321-22 2322-23 2323-24 2324-25 2325-26 2326-27 2327-28 2328-29 2329-30 2330-31 2331-32 2332-33 2333-34 2334-35 2335-36 2336-37 2337-38 2338-39 2339-40 2340-41 2341-42 2342-43 2343-44 2344-45 2345-46 2346-47 2347-48 2348-49 2349-50 2350-51 2351-52 2352-53 2353-54 2354-55 2355-56 2356-57 2357-58 2358-59 2359-60 2360-61 2361-62 2362-63 2363-64 2364-65 2365-66 2366-67 2367-68 2368-69 2369-70 2370-71 2371-72 2372-73 2373-74 2374-75 2375-76 2376-77 2377-78 2378-79 2379-80 2380-81 2381-82 2382-83 2383-84 2384-85 2385-86 2386-87 2387-88 2388-89 2389-90 2390-91 2391-92 2392-93 2393-94 2394-95 2395-96 2396-97 2397-98 2398-99 2399-00 2400-01 2401-02 2402-03 2403-04 2404-05 2405-06 2406-07 2407-08 2408-09 2409-10 2410-11 2411-12 2412-13 2413-14 2414-15 2415-16 2416-17 2417-18 2418-19 2419-20 2420-21 2421-22 2422-23 2423-24 2424-25 2425-26 2426-27 2427-28 2428-29 2429-30 2430-31 2431-32 2432-33 2433-34 2434-35 2435-36 2436-37 2437-38 2438-39 2439-40 2440-41 2441-42 2442-43 2443-44 2444-45 2445-46 2446-47 2447-48 2448-49 2449-50 2450-51 2451-52 2452-53 2453-54 2454-55 2455-

HAYWARD, C. M. 1968. I. p. 153.

[illegible][illegible]

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

3. Zusammenfassende Prognostik

Dr. P. B. Pineda (Lamar University)

[illegible]

WILLIAM Z. FOSTER

—

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

Pharmaceuticals & Biotechnology

[illegible]

.....

1

видавання української

1000

го КВІТНЯ 1920 року

22-го квітня 1920 року.

Режисером був Тома Томашевський. Започатковано також бібліотеку. У Ванкувері ще живуть члени згаданого товариства: Іван Рабчак і Василь Кнігніцький.

Видавництво

Дальше пише Т. Томашевський, що члени, заохочені успіхами, створили видавничу спілку на \$10.00 уділах. Друкар Т. Томашевський привіз з Сіятель українські матриці, приготували матеріяли і почали видавати український тижневик „Правда і Воля”. Перше число вийшло дня 22 квітня 1920 року. Через матеріяльні злидні, сильну пропаганду інтернаціоналістів, видавництво, випустивши кілька чисел, було зліквідоване. Перше число „Правди і Волі” одержала бібліотека від Івана Мельника.

Перша українська книгарня у Ванкувері

Першу книгарню відкрили в 1920 році, Іван Мельник (тепер український православний священик), і згадуваний вже часто Т. Томашевський. По від'їзді Томашевського до Едмонтону, Іван Мельник так описує в своїм виданні споминів з подорожі п. з. „На Камчатку 1927 року”: „Ще в половині зими того ж року я був гордим властителем української книгарні у Ванкувері. Одначе з книгарнею я попав на тяжкий, повоєнний час, мої покупці-робітники були з порожніми кишенями. Вони часто заходили до книгарні, жалувалися на тяжкі часи і читали книжки й часописи на кредит. Розуміється, я радів, що все ж таки, не зважаючи на погані обставини, є люди, що поза щоденним хлібом дбають також і про корм духовий. Одначе само читання не помагало фінансовій справі книгарні ні трошки, і в половині квітня Ваш покірний слуга примушений був замкнути брами одинокої, від Едмонтону аж до Тихого Океану, просвітної інституції й шукати іншого заняття”.

І. Мельник дістав працю в Годсонбейській компанії, спочатку в північній Британській Колумбії, а відтак на Камчатці, де торгував футряними багатствами з індіанцями та Камчадалами та про свій побут написав книжку.

1923—1925 рр. Серйозніша підготовка до започаткування першого національного товариства почалася в 1923 році. Цього довершено в 1925 р.

Це вдалося завдяки колишніх учителів Івана Рабчака і Петра Жарого, які приїхали до Ванкуверу з прерій і при допомозі Івана Германа, Василя Книгніцького та інших заснували Т-во „Просвіта”. Це товариство, в початках через соціалістичні перешкоди, часто було мало або зовсім недіяльним, головню літною порою.

Воно існувало без перерви до 22 липня 1929 р., і тоді переіменовано його на Т-во „Український Народний Дім”, який ввійшов в склад „Союзу Українських Народних Домів”. Того дня в протоколі записано: „голова Просвіти” Василь Маскаль і секретар Теодор Павлишин передали нововибраному голові Т-ва УНДім, Петрові Мельничукові і секретареві Петрові Щирецькому сценерію, гардеробу та інвентар на вартість \$123.75. Також бібліотеку із 47 книжок на вартість \$23.20”.

Ця найстарша бібліотека у Ванкувері існує без перерви й досі та при кінці 1967 року начислювала 536 книжок, каталогової вартости \$446.30. Бібліотекарями впродовж того часу були: кілька років Микола Москалик, 4 роки Іван Рабчак та 35 років Форвин Богдан.

1927 р. Цього року зорганізовано відділ запомогового товариства „Взаїмна Поміч”, а 8 місяців пізніше, в 1928 році, започатковано при відділі бібліотеку. (Докладніше про „Взаїмну Поміч” і її бібліотеку в окремій статті).

1929 р. Степан Тимчишин у „Споминах піонера” („Український Голос”) згадує, що того року брати Демко і Павло Смага в Степні Ренч біля Ендербі, Б. К. дали почин до будови Народного Дому, в якому працювало Т-во ім. Шевченка з малою бібліотекою. — Цього року на Надзвичайних зборах Т-ва УНДім, що відбулися 4 серпня, вибрано організаційний комітет жіночої секції, до якого ввійшли: пані Анна Пелех, пані Марія Любай і панна Дора Сташин. Це одинока і перша жіноча організація у Ванкувері, а може у Б. К., що вітала та гостила сенаторку О. Кисілевську під час її відвідин Ванкуверу, 8 жовтня 1929 року. До цього комітету ще належали: пані Юлія Богдан, Романюк і Текля Маскаль.

1933 р. Згадана вгорі жіноча секція 6 липня 1933 р. прийняла назву Т-во „Рідна Школа”, що 14-го вересня 1934 року ввійшло в склад „Союзу Українок Канади” і прий-

няло назву ім. Лесі Українки. Це товариство має свою бібліотеку, яка тепер числить біля 250 книжок, переважно жіночих авторів.

1936 р. В цьому році було започатковане Т-во „Просвіта ім. Франка”, на острові Ванкувер, Лулу Айленд, яке має бібліотеку біля 200 книжок.

Того ж року о. Николай Бартман поставив підвалини під постійну обслугу українсько-католицької парохії. З приїздом о. С. Шевчука, ЧСВВ, 2 вересня 1937 року Українсько-католицьку парохію св. Покрови перебирають оо. Василяни, які обслуговують її й досі. Бібліотека при парохії начисляє біля 1,500 назв, у більшості релігійноог змісту.

1937 р. 9-го травня заіснувала українська православна громада, яка приміщувалася в Українському Народному Домі. Бібліотека при парохії, також в більшості релігійного змісту, начисляє понад 120 книжок.

1941 р. Зорганізувалася філія „Українського Національного Об'єднання”. Бібліотека поважно зросла з приходом еміграції по другій світовій війні та започаткуванням при філії відділу в 1946 р. „Молодь Українських Націоналістів”, коли її перебрав п. О. Ільницький і сьогодні числить біля 300 назв. Дня 27 березня 1941 року створився відділ Комітету Українців Канади, який має 68 книжок, переважно видання КУК, та архіви відділу в оправі.

1946-47 рр. Виходив періодично „Голос Молоді”, 8 до 30 сторінок циклостилевого друку. Видавав редакційний комітет відділу „Союзу Української Молоді ім. Петлюри” при помочі о. прот. С. П. Симчича. Редакційний комітет очолювали: Ольга Сташин, Євген Пепех і Василь Олексій. Їм допомагали: Маруся Гавриш, Михайло Макар і Николай Новак. Вийшло всього 7 чисел по 500 примірників.

1948 р. „Поміч в нещастю”, одноактова вистава з життя члена Т-ва Взаїмної Помочі, який потерпів в автомобілевім випадку. Написав бувший організатор Народних Домів в Алберті, Директор Взаїмної Помочі на Британську Колумбію Йосиф Ясенчук. Накладом Взаїмної Помочі, 500 примірників на 8 сторінок. (Цю виставу відіграно в нашій відділі з дуже добрим успіхом).

П. Ясенчук написав також „Канадійський Кобзар”, якого видала Українська Книгарня в Едмонтоні 1918 року, на 64 сторінок. Його вірші були друковані в „Українськiм Голосі”.

1949 р. Заходом д-ра Богдана Стебельського був організований відділ „Союзу Української Молоді” в домівці православної громади. В 1954 р. започатковано відділ „Ліги Визволення України”. В їхній бібліотеці тепер знаходиться приблизно 200 книжок, періодичних видань, головню брошури.

Вийшла в 1949 році „Ювілейна пам’ятка в 25-ліття існування Храму Божого в Грінроді, Б. К.” Зладив о. Василь Чопей, парох Грінроду, сторінок 30.

1950 р. Заходами і під редакцією інж. А. Ільницького вийшло чотири числа інформаційного бюлетеню Б. К. „Поступ”. Цей місячник мав по 18 сторін друку в 500 примірниках.

1953 р. Д-р Іван Німчук написав працю „Українці в Бритійській Колумбії”. Едмонтон 1953. Накладом і коштом Григорія Браткова. Сторінок друку 20.

1954 р. Започатковано „Комітет Поширення Української Книжки в університетських і публічних бібліотеках”. За його старанням передано до різних бібліотек 548 томів книжок і університетові Б. К. портрет Шевченка.

1956 р. „Лекції для недільної школи” для чотирьох клас по 44 сторінок друку, 500 примірників, видав о. прот. С. П. Симчич власним коштом.

1958 р. „Бритійська Колумбія і Українці”. Матеріяли до історії українців в Б. К. та про 20-ий Відділ Взаїмної Помочі у Ванкувері. Видав Редакційний Комітет з нагоди 30-річчя існування 20-го Відділу Взаїмної Помочі у Ванкувері. Видано 1,500 примірників по 200 сторінок друку.

„Двадцятиріччя Отців Василіян у Ванкувері, Б. К.” Ілюстровані дані до історії української католицької церкви св. Покрови у Ванкувері. Видав Редакційний Комітет, 96 сторінок друку.

1958 р. „Дивні пригоди Штіфа Табачнюка”, 500 примірників, 64 сторінок друку. Написав і видав Стефан Фод-

чук, Ванкувер. Він помер в Ванкувері 19 березня 1967 р. на 79-му році життя.

1959 р. „Бібліотека Т-ва Взаємної Помочі й українська книжка в Ванкувері”. Серія УВАН, ч. 17. Написав Ф. Богдан. Накладом 20-го Відділу Взаємної Помочі у Ванкувері. 1,000 примірників по 32 сторінок друку.

1960 р. „Наша Зоря”. Ілюстрований інформативний журнал для українців у Бритійській Колумбії. Місячник на 18 сторін друку, вийшло 4 числа. Видавець і редактор: І. Н. Корчинський.

1961 р. „Отче Наш”. Підручна книжка для шкіл та для ширшого громадянства”. Написав і видав о. прот. С. П. Симчич у Ванкувері 500 примірників, 64 сторінок друку.

1962 р. Дмитро Окос відкрив українську книгарню „Дніпро”. Книгарня положена в самім осередку міста, 386 Вест Гейстінгс стріт, Ванкувер, Б. К., телефон 684-9011. Крім українських і інших словянських книжок й часописів і журналів, знайдете там платівки, музичні інструменти, кераміку, вишивки та багато інших речей. Також висилає пакунки на Україну. Книгарня початково клигала, тому змінювала кілька разів місце, але остаточно по трьох роках осягнула бажану ціль. Д. Окос майже впродовж двох років вів українську півгодинну програму по радіостанції Сі-Джей-Джей-Сі, кожного тижня в середу, але, не маючи належної підтримки і помочі, перервав надавання в березні 1968 року.

1962 р. „25-літний Ювілей Української Православної Громиди св. Тройці”. Ілюстровані дані до історії української православної громади св. Тройці у Ванкувері. Видав Редакційний Комітет, 500 примірників по 52 сторінок друку.

1963 р. „30-літний Ювілей Союзу Українок Канади, відділ ім. Лесі Українки” в Ванкувері, видав 26-сторінкову історію своєї праці.

1963 р. „Матеріяли до систематики і фавністики жуків України”, видав Осередок НТШ у Ванкувер, свого члена д-ра В. Лазорка. Це перша того рода наукова праця, що вийшла друком українською мовою.

1964 р. „Куховарська книжка” Відділу „Союзу Українок Канади” ім. Ольги Кобилянської у Волей-Норт Сурей, Б. К. 330 примірників.

„Подорож до Аляски”. Стаття Форвина Богдана поміщена в часописі „Український Голос” між 17-тим липнем, а 30-тим серпнем 1964 р. Ця стаття цікава тим, що в нас нема майже нічого написаного про Аляску та Юкон. Автор в 1926 році працював у тих місцевостях і під час подорожі 1964 року поробив порівняння.

1965—1968 рр. Куховарська книжка „Ді Арт оф Кукінг — Юкраїніян Стайл”, суто ілюстрована кольоровими і темними образками на 106 сторінок друку. Видана у Ванкувері жіночим Відділом Союзу Українок Канади ім. Лесі Українки, а опрацьована і приготовлена до друку Редакційним Комітетом за почином і під головуванням пані Люби Кут. Книжка популярна, має великий попит не лише в Канаді, але і в ЗДА, і нічого дивного, що цього року вже вийшло 4-те видання в 5,000 примірниках, разом 13,000.

1967 р. „На шляху Тихого океану та Українці при шляхові ч. 16 в північній Британській Колумбії”, Принц Джордж, Давсон Крік, Форт сейнт Джан та околиць Піс Ривер, дещо з життя українців. Обширна стаття, написав Ф. Богдан, поміщена в тижневику „Український Голос”, ч. I, 1967 р.

1967 р. „Понад 70 років в Канаді” — спомин Михайла Сташина, поміщені в „Українським Голосі” в числах 14, 18, і 23 за 1967 рік.

„Спомин і пригоди піонера”. Обширна стаття написана Степаном Тимчишином і друкowana в „Українським Голосі”, ч. 27 за 1967 рік.

Д-р Михайло Гуцуляк — „Українець - співтворець кордонів Канади й Аляски. (Історично-географічний нарис)”. Вийшла під фірмою НТШ. Бібліотека Українознавства, том 24. Накладом автора, Ванкувер, Торонто 1967, 140 сторінок. Вже сама назва праці М. Гуцуляка інтригуюча — не заведе в сподіваннях читача. Це відкриття, про яке українці досі не знали, а інші хоч знали, але не звернули на те уваги, а в кінці забули.

Згадана праця дає багато незнаного матеріалу про українців, як каже один науковець по її прочитанню:

„праця дала мені багато нового, чого я не знав досі, тим вона цікава і поучаюча”.

Поважна частина згаданих видань знаходиться в бібліотеці Взаїмної Помочі, можливо було більше в Британській Колумбії, однак нам вони покищо невідомі. У Ванкувері та околиці знаходиться понад 37 різних українських організацій, церковних громад, поважна кількість більших і менших торговельних, ремісничих та індустріальних підприємств, а за тим кілька сот професіоналістів та підприємців, включно з нашими мільйонерами. Є поважне число цих людей з вищою освітою, і повинно бути й місце на постійне періодичне видання.

ПРИЧИНИ ЗОРГАНІЗУВАННЯ Т-ВА ВЗАЇМНОЇ ПОМОЧІ, ТА БІБЛІОТЕКИ

Існування Т-ва „Просвіти”, про що вище згадано, було загрожене від самого початку існування через малу кількість національно свідомих членів, через безробіття, мале число членів, що мали працю в місті. Були і скриті соціалісти, відчувався брак відповідального статуту та найбільше товариств потерпіло від большевицької пропаганди.

Весняний виїзд певної частини членів товариства до праці в лісах та по інших роботах спричинював літом повний застій, а національне життя вимагало безперервної праці літом і зимою. Із заощаджених грошей зимою порою управа товариства купувала книжки і зараз визичувала членам, звичайно на вічне віддавання, бо деякі члени не почувалися до обов'язку книжки звертати.

Робилися різні старання, щоб хоч національно свідомі одиниці не пропадали без духового корму, тому й звернулися до головної дирекції Взаїмної Помочі у Вінніпегу по потрібні інформації та просили прислати статут. В статуті крім точок-правил, що відносилися до життєвого забезпечення, четверта точка давала можливість в рамках товариства провадити культурно-освітню працю, бо в ній сказано: Товариство Взаїмна Поміч має на цілі не лише нести моральну і матеріальну поміч своїм членам в разі потреби, а родині на случай смерті, а також має на цілі плекати між членами товариства милі згадки про Україну та причинятися до того, щоб вони вчилися і знали її істо-

рію, літературу, музику, мистецтво, традиції, звичаї і розривки: причинятися до того, щоб українці Канади вчилися і знали історію, конституцію і правління Канади: помагати морально та матеріяльно українському народові у важних і гідних, в opinii товариства, справах. До товариства можуть належати українці різних політичних і релігійних поглядів, крім комуністів”.

Взаїмна Поміч давала в тодішніх обставинах кращу можливість провадити народну працю та успішно поборювати різні перешкоди. В порозумінні із членами „Прогресу” Ф. Богдан, з відповідною підготовкою, скликав збори на 13 липня 1927 року.

В першому протоколі зборів Взаїмної Помочі записано:

„Заснування віділу українського запомогового товариства Взаїмна Поміч. 13 липня 1927 року, заходом громадянина Ф. Богдана, скликано збори українців до Темпелтон Гол при вулиці Пендер і Темпелтон Драйв в цілі обговорення і заснування товариства „Взаїмна Поміч”.

Присутних 16 осіб. Предсідником вибрано Петра Жарого, а секретарем зборів Ф. Богдана. Предсідник пояснив цілі зборів та попросив Омеляна Тарновецького, щоб пояснив цілі і завдання товариства Взаїмна Поміч. По поясненню і дискусії приступлено до голосування над двома запитами, чи мета товариства Взаїмна Поміч відповідає присутнім на зборах та чи у Ванкувері потрібний відділ згаданого товариства.

За обома внесками голосувало 12 осіб, а то: (які стали першими членами)

1. Ф. Савінський,	7. Николай Москалик
2. Іван Фітькал	8. Михайло Жарий
3. Н. Остафійчук	9. Петро Жарий
4. Ольга Ваврин	10. Омелян Тарновецький
5. Іван Герман	11. Анна Тарновецька
6. Марта Герман	12. Ф. Богдан.

До тимчасового заряду ввійшли через аклямацію слідуочі: Петро Жарий — голова, Ф. Богдан — секретар, Н. Москалик — скарбник, Іван Герман — дверник. Рішено найти тимчасового лікаря для перевірення здоров'я кандидатів. Наступні збори назначено на 20 липня 1927 в цій самій залі. Підписали: Петро Жарий — голова, Ф. Богдан — секретар”.

Перших п'ять місяців існування Т-ва до других загальних зборів пройшли дуже скоро з повною діяльністю. За той час поставлено на сцені одну драматичну виставу, одну комедію, влаштовано один пікнік, започатковано хор з диригентом Ю. Микитишиним, започатковано Комітет акції допомоги потерпівшим від повені в Ріднім краю, скликано масове віче з головним бесідником О. Тарновецьким і три забави з танцями для потерпілих від повені, доповідь на економічну тему О. Тарновецького, дві товариські забави. Для культурної праці зорганізовано драматично-співацький гурток, до якого належали і нечлени, крім того в літніх місяцях члени збиралися у вільні неділі в Стенлей парку на товариську гутірку і цей звичай тривав до другої світової війни.

БІБЛІОТЕКА

Для кращого провадження освітньо-культурної праці при Відділі Взаємної Помочі започатковано бібліотеку під час проби Шевченківського концерту 10 березня 1928 року в домі диригента П. Павлюкевича, ч. дому 744 - 68 Ave. E. — На зборах товариства 25 березня того самого року затверджено цю постанову і назначено бібліотекарем Ф. Богдана. Він прийняв бібліотекарство під певними умовами (протокол том I, сторінка 34 і 49, між іншим: „дати йому вільну руку, Т-во не може рішати ніяких справ бібліотеки без згоди бібліотекаря, бо в противнім випадку він подасть резигнацію. На випадок незадовільного виконання обов'язків бібліотекарем, товариство на річних зборах вибере іншого”. Успіхи були надсподівані, як показує річне звітання бібліотекаря за 9 місяців існування бібліотеки.

Витяг з протоколу: „Звітання бібліотеки від започаткування 10-го березня до 30 грудня 1928 р. — Книжки вплинули від слідуєчих:

Відділ видав з каси на	16 книжок	\$ 9.35
Жертви —		
Ф. Богдан	40	” 17.30
О. Тарновецький	16	” 9.65
В. Рурак	13	” 6.55
П. Мельничук	18	” 5.95
І. Герман	11	” 5.75
Т. Павлишин	20	” 4.55
П. Щирецький	13	” 3.75

Ю. Микитишин	4	”	3.55
Ю. Ільчина	4	”	3.00
Мих. Майданик	13	”	2.15
Я. Гаврилюк	6	”	2.05
О. Ваврин	1	”	1.75
Н. Остафійчук	1	”	1.75
Е. Савула	2	”	80
П. Жарий	2	”	80
П. Павлюкевич	2	”	70
І. Рабчак	1	”	50
В. Маскаль	2	”	35
Ю. Бойчук	2	”	35
о. Т. Д. Волохатюк	1	”	40
Не відомо де взялися	13	”	5.35

201 книжка \$84.40

Під опікою бібліотеки 26 книжок власність Т-ва „Просвіта”. — Разом 227 книжок.

Готівкою жертвували по \$1.00: Ю. Богдан, М. Міськів, Ф. Бельза, Мих. Жарий. — М. Горудко 25 ц., І. Маскаль 20 ц., А. Маслянка 20 ц., Р. Вільгаш 10 ц., разом \$4.80.

Вище згадані члени і не члени своєю жертвенністю поставили сильну підставу до існування бібліотеки, дали заохоту і приклад іншим до наслідування та запевнили постійний розвій бібліотеки. В протоколі на сторінці 35-ій із 8-го квітня записано: „Концерт в честь Т. Шевченка відбувся в Сідер катедрал гол, на 20 Ave. і Комершал з несподівано добрим успіхом. Всі, що брали участь в концерті, приходили на проби три рази в тиждень, не жалували часу ані труду. Прихід з добровільної збірки при вступі на концерт \$21.03. Спеціальна збірка під час концерту на поширення бібліотеки принесла \$7.00.” Це була перша і єдина публічна збірка без записування імен жертводавців. Збірки продовжувалися під час різних сходів, були також відозви нашої бібліотеки в „Українськiм Голосі”, де й поміщувалося багато разів імена жертводавців, які часто походили й з поза Ванкуверу. Влаштовувалося різні контексти збірок книжками і готівкою між бібліотеками, жертвували як кому було приємніше, з того користали обидві бібліотеки — Взаїмної Помочі і Народного Дому. Одержувалося книжки від головного Т-ва „Просвіта” у Львові, якого Взаїмна Поміч була членом.

Бібліотека одержувала книжки також від тижневика „Український Голос” як премії за нових передплатників.

Книжки прибували до бібліотеки з нагоди конвенцій „В. П.". Кошт подорожі делегатам на конвенцію покривала конвенція, деякі делегати звертали частину коштів, купуючи книжки до відділової бібліотеки. Книгозбірня зростала, бо заряджувано спеціальні збірки на закуп поважних і дорожчих видань таких, як „Альбом Українських Січових Стрільців", фото-альбом „Любіть Україну", „Загальна Енциклопедія Українознавства" Львів, три томи, „Енциклопедія Українознавства", видана НТШ з 1949 р., „Мала Енциклопедія" Є. Онацького, 16 книжок, опрацьовано в 4 томи. УРЕ-Київ, 17 томів. англomовна енциклопедія НТШ, 10-томова історія М. Грушевського, того самого автора п'ятитомова „Історія Української Літератури", „Велика Історія України" і „Історія Української Літератури", видання Івана Тиктора, Історія Мистецтва, Історія Українського Війська, „Українська Галицька Армія", видання Микитюка, „Буковина" її сучасне і минуле, „Етимологічний Словник" української мови Я. Рудницького, „Твори Т. Шевченка" в 14-ти томах, видання Денисюка, в 4-ох томах Л. Білецького, „Т. Шевченко образотворчий мистець" І. Кейвана, Мистецька спадщина Т. Шевченка лише 3 томи, „Археологія України" Я. Пастернака, „Твори І. Франка" 20 томів та багато інших заплачено спеціальними збірками на поодинокі видання із зазначенням на першій сторінці кожного тому, хто і кілька дав. Цей спосіб збірки є легкий, бо на нього дають ті, хто цінить книжкою дуже радо.

До розвою бібліотеки причинилися поважно, шляхом виміни, видання Відділом Взаємної Помочі „Бритійська Колумбія і Українці" в 1957 році" і „Бібліотека В. П. й українська книжка у Ванкувері 1958 р."

Будівничі Бібліотеки Взаємної Помочі, 1928—1967

В цім уступі подаємо число жертвованих книжок, їх оригінальну каталогову вартість і готівку на закупно книжок в одній сумі. Не включаємо вартості рідкісних книжок (їх вартість змінюється), оправи книжок та вартості шаф. Шафи на бібліотеку будували: в 1928 р. В. Рурак і Ф. Богдан, пізніше відповідніші шафи будували в однаковім стилі Ф. Богдан, Е. Куцак, М. Вакалюк і В. Воробець безплатно; за частину матеріялу заплачено з каси товариства або фонду бібліотеки. Початково книжки бу-

ли дешевці, почавши від 10 центів, тепер за поважну книжку треба заплатити \$35.00 і більше. Про всі жертви книжками, чи грошми, бібліотекар повідомляє Т-во на місячних зборах, що записується до протоколу.

На річних зборах бібліотекар дає писемне звітommлення затверджене контрольною комісією відділу, бо бібліотекар веде окрему касову книгу.

Відділ В. П. виплатив на 256 кн. \$235, на інші потреби 287.30 — 402.30

Куплено — фонд бібліотеки 565			\$1,391.35	
Дарували —		В. Данилюк	13	17.25
Г. Аврам	61 кн. \$108.60	С. Данилко	5	12.50
В. Авраменко	1 1.00	М. Денисюк, Н. Йорк	3	7.00
Андрійовський	1.75	В. Дзюбенко	1	5.50
Ф. Богдан	389 820.20	К. Дуда	6	4.65
О. Боянівський, збір.	38 20.00	Д. Довганюк	1	3.00
К. Боярчук	2 17.50	М. Дутчак	1	2.00
К. Бальц	10 15.00	Данилів	—	1.00
І. Базюк	33 11.10	О. Дебрин	—	1.00
Ю. Бойчук	7 10.45	В. Єлиняк	—	2.00
П. Баbey	2 10.00	Д-р Євшан	—	1.00
Н. Білик	8 8.80	П. Жарий	8	2.80
А. Бантрок	3 4.50	О. Журко	—	5.00
К. Башук	— 2.00	М. Заяць	39	38.00
І. Бздура	1 1.50	Заголюк	27	19.50
В. Воробець	— 32.00	о. С. Зузак	2	2.00
М. Вакалюк	— 9.00	Л. Засійбіда	—	1.00
В. Ванилів	— 2.00	В. Ільчук	38	26.75
О. Ваврин	1 1.75	Ю. Ільчина	37	17.60
Д-р Винник	— 1.00	А. Ільченко	4	6.00
М. Власюк	— 1.00	С. Івасюк	—	4.50
о. Т. Д. Волохатюк	1 40	Е. Куцак	28	200.60
О. Гірний	42 68.15	П. Клюкевич	44	96.75
Д-р М. Гуцуляк	14 53.25	В. Кіх	96	78.40
В. Гуцуляк	30 41.15	В. Книгніцький	21	48.70
Я. Гаврилюк	6 34.00	А. Круль	18	19.55
І. Громик	2 11.00	О. Касюхнич	2	16.50
А. Гриник	1 6.00	М. Костюк	5	13.00
І. Герман	11 5.75	Н. Костинюк	8	12.50
В. Головко	5 5.50	І. Ключ	4	7.50
Е. Гуцуляк	3 2.50	І. Крилик	6	10.00
А. Гусів	— 2.00	М. Когут	10	5.00
Городинський	— 1.00	І. Колодій	5	5.00
Я. Горбатюк	— 1.00	Д. Курик	4	5.00
Т. Гузик	1 8.00	Д-р С. Кут	—	5.00
Л. Грабовецький	32 20.00	П. Кулеша	2	4.50
Й. Галай	2 1.50	І. Комарик	1	4.00
Ю. Дорожинський	138 211.40	І. Кук	—	4.00
О. Дирбавка	28 32.15	І. Кирилюк	6	3.50

І. Касевич	—	1.00	Н. Петрик	62	31.90
О. Кіндрачук	—	3.00	П. Павлюкевич	28	15.50
Є. Кузик	—	3.00	С. Пелех	38	14.00
о. І. Куліш	7	2.50	К. Пурич	7	8.35
І. Колодніцький	1	2.50	Т. Павлишин	22	5.95
І. Кусий	2	2.00	В. Пелех	3	4.50
Н. Каран	—	2.00	І. Петрицький	—	2.65
Г. Кузик	1	1.65	І. Паланч	3	1.50
С. Куява	—	1.00	Д. Пелех	—	1.00
В. Лака	78	92.00	Проф. Я. Рудницький	12	10.75
К. Лаховецький	19	15.00	В. Романчук	2	10.00
В. Ларіоник	5	10.25	С. Рогатинський	2	6.85
І. Лукач	3	6.30	В. Рурак	13	6.55
Д. Кукомська	—	5.80	І. Рабчак	2	4.50
С. Ливак	1	3.00	М. Різак	1	3.50
М. Лазарович	—	2.00	Н. Рудик	—	2.00
В. Ливак	—	2.00	І. Решетник	—	1.00
К. Левкович	—	1.00	С. Рочняк	—	1.00
А. Липка	—	1.00	М. Старко	38	104.35
П. Мельничук	96	85.45	о. С. П. Симчич	15	87.30
Д. Мацелюх	—	19.00	М. Сташин	28	47.50
М. Морсон	23	17.70	О. Спроїд	2	34.00
Н. Москалик	7	17.30	Ф. Сірий-Луїс	18	26.50
о. К. Молчанський	18	17.00	Д-р Б. Стебельський	31	16.80
Т. Мелян	18	14.15	С. Сташин	—	15.00
П. Мисько	—	10.00	С. Сорока	11	11.00
С. Машак	2	9.50	Д. Снятинчук	4	10.00
С. Маскаль	—	9.00	Д. Стручинський	—	10.00
Е. Мелешко	6	8.00	Н. Сліворський	7	9.35
І. Микицей	—	7.00	Д. Сташин	11	6.65
Ю. Микитишин	7	5.75	С. Синьовський	—	5.75
Л. Митрук	—	3.00	Проф. Собел	5	5.00
В. Маскаль	6	2.85	І. Станько	—	4.50
М. Москальова	1	2.50	О. Субтельний	7	4.05
М. Майданик	13	2.15	С. Стефанюк	4	3.50
Д-р М. Мандрика	2	2.00	П. Скрипник	—	3.00
І. Мельник	1	2.00	І. Сулима	2	2.00
В. Місьонг	4	2.00	Д. Саганюк	1	1.35
Т. Макар	1	2.00	П. Стрембіцький	2	1.00
Д. Масцюх	—	2.00	П. Сирюкас	—	1.00
О. Мельник	5	1.35	С. Тимчишин	41	72.75
О. Мартинюк	2	1.00	І. Торупка	2	30.25
С. Ничай	6	6.00	І. Танчак	28	26.85
В. Новосад	3	6.00	О. Тарновецький	22	25.00
Н. Нижник	6	5.60	Ф. Томіцький	6	11.30
Н. Новак	—	1.75	І. Ткач	11	10.50
Д. Окос	6	18.05	З. Томченко	1	1.00
Д-р Р. Олесюк	1	3.00	І. Троць	1	1.00
І. Пушка	8	35.45	П. Фігуш	—	3.00
			І. Фостей	—	1.00

о. А. Хруставка	3	9.50	Одержано від організацій		
Л. Хоменко	1	1.50	Т-во „Просвіта” Львів		
Чайківський	1	1.00		32 кн.	\$23.30
Ю. Чорна	—	1.00	„Просвіта” Ванкувер	8	4.40
М. Цвик	—	1.00	„ЛВУ” І. Харина	25	52.85
П. Швайковський	—	7.50	Прав. Громада,		
В. Швайковський	—	7.00	Ванкувер	8	11.00
М. Шарик	3	3.00	„Клуб Українських		
В. Швед	2	3.00	Професіоналістів”		
В. Шевчук	—	3.00	Ванкувер	1	7.50
С. Шевчук	—	1.00	„СВК” Ванкувер	3	6.50
П. Щирецький	13	3.75	„НТШ” Ванкувер	1	6.00
Ф. Яковенюк	47	24.00	Жертв нижче одного долара, го-		
Й. Ясінчук	18	23.00	тівкою або книжками, тут не по-		
І. Яцьків	11	5.75	даємо.		

Між згаданими жертводавцями знаходиться багато прізвищ, яких вже нема між живими, а родини передали останні книжки до нашої бібліотеки. Їх ім'я залишиться між нами назавжди. Мета цього скромного видання є дати признання всім жертводавцям, що причинилися до створення і вивінування поважної вже сьогодні української бібліотеки, одної з найбільших в західній Канаді. Нехай їх щире і гарне діло залишиться на довгі часи добрим і гідним спомином.

За 40 років існування бібліотеки було визначено 8,290 книжок 1,442 читачам. Найбільше позичав Ю. Дорожинський, який працював і працює в папірні на острові Ванкувер, Порт Еліс. Через нещасливий випадок під час праці в папірні, він пережив кілька операцій і перележав майже нерухомо на спині понад один рік в Головному Ванкуверському шпиталі. Наша бібліотека доставляла йому книжки до читання. Від 1955 року досі він перечитав тільки з нашої бібліотеки понад 600 книжок. Від того часу він дарує бібліотеці кожного року найновіші цінні видання, які одержує з Європи і Канади. Досі подарував 138 книжок.

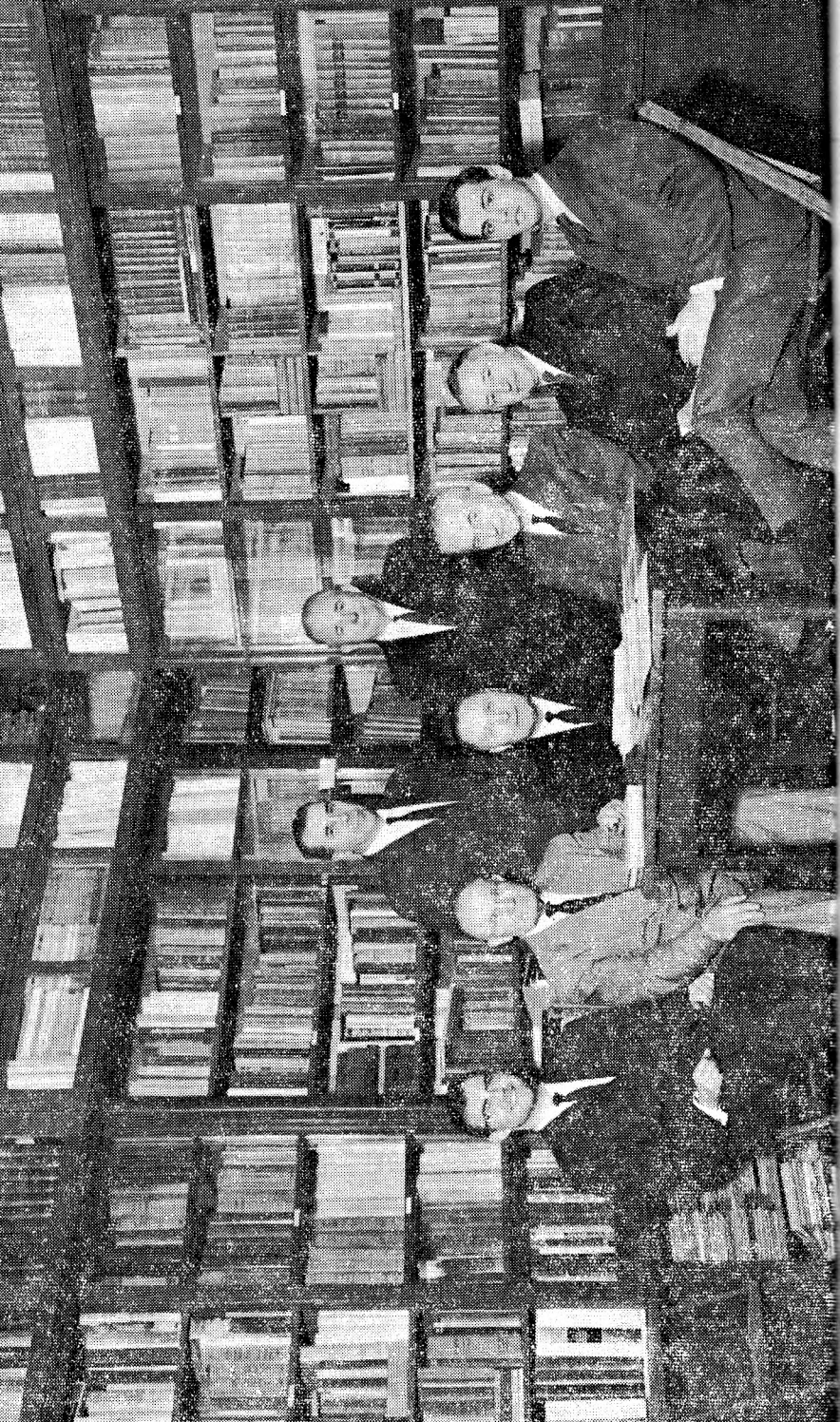
Книжки бібліотек Взаївної Помочі, Українського Народного Дому, Союзу Українок Канади і Української Православної Громади переховуються в спільних шафах на

(Гляди знімка стор. 28).

ЧАСТИНА БІБЛІОТЕКИ І ЧЛЕНИ КОМІТЕТУ В 40-РІЧЧЯ ІСНУВАННЯ БІБЛІОТЕКИ ПРИ ВІДДІЛІ 20-ТІМ ВЗАЇМНОЇ ПОМОЧІ

Зліва: Едвард Торупка, Б.А., М.С., В. Книгніцький, І. Решетник, секретар комітету; Ф. Богдан, бібліотекар; Д. Мацелюх, Данило Гузик, Б.А.

Стоять: Т. Гузик, голова комітету; І. Торупка, голова Відділу.

виднім місці головної залі. Книжки української православної громади, переважно релігійного змісту, знаходяться в окремій відділі, під опікою бібліотеки В. П. Те саме з бібліотекою Українського Народного Дому. Книжки С. У. К. творять окремий відділ, але приміщуються в тих самих шафах, що й інші, тільки мають свою бібліотекарку, якою в цьому часі є пані Ольга Кіндрачук.

Кожна книжка має своє число, назву товариства, до якого належить, звичайно на печатці, та ім'я жертводавця. Кожне товариство має свій окремий каталог. Майже всі книжки оправлені. 325 брошурованих книжок, одного формату і подібних тем оправлені по 3 - 7 брошур в одній книжці, але назви тих брошур виписані на хребті даної книжки, а також кожна брошура окремо записана в картотеці.

Через брак місця книжки в шафах зложені стисло, мало вживані займають верхні полиці. Все ж таки вони, по можності, посортвані на різні споріднені (поділи). Маємо на меті опрацювати подрібний опис усіх книжок у відділах в формі друкованого каталогу, залишаючи це на пізніше, до закінчення картотеки обмежимося до короткого опису.

Музика. Найбільше назв знаходиться у відділі музичнім, де є 1950 пісень з нотами, сольові, хорові, інструментальні, партитури, співаники з нотами та понад 600 пісень без нот в особнім списку.

Белетристика. До другої найбільшої групи належать: повісті, оповідання, новелі, романи, проза старших і новіших авторів, українських класиків, переклади з інших мов, включаючи 195 видань в Канаді між 1911—1943 роками.

Драма. 530 підручників для театрального вжитку, які були уживані давніше майже кожного тижня.

Історичні і наукові. Обширний відділ; в ньому зберігаються твори з різних ділянок.

Чужомовні. Щоб передати знання мовою, яку людина розуміє, цей відділ являється дуже важним. Він стає популярним між студіюючою молоддю та чужими, які потребують більше знання про українські справи. (Список книжок і журналів, що знаходяться в чужомовному відділі подано на сторінках 54, 55, 56 і 57).

Дитячий відділ. В цім відділі знаходяться гарні своїм змістом і малюнками 165 книжок популярних українських письменників.

Поезія. Заступлена більшою частиною наших поетів.

Мистецтво. Числом книжок це найменший відділ. Він заступлений кожною ділянкою українського мистецтва від найдавніших часів, як образотворче мистецтво, кераміка, різьба, металеве мистецтво, вишивка, театр, кілька Київських видань та інші, разом 23 обемистих томів.

Архів. Найстаршим архівом у Ванкувері є архів Взаїмної Помочі, який є повний, себто від самих початків, та знаходиться у взірцевім порядку. Кожний том книги протоколів має на першій стороні виписані управи Т-ва та важніші події, що зареєстровані в даному томі. Дальше в цьому архіві знаходяться: касові книги, реєстр членів, їх присутність на зборах, хворі, книги випозичення книжок, інвентарні книги майна і бібліотеки, важніша переписка, документи, рукописи, матеріяли (деякі ще не вживані) та інше. Всього разом 26 томів.

Архіви товариств „УНДім” і „СУК” впорядковані так само. При кінці 1967 року оригінальна каталогова вартість всіх книжок виносила \$3,610.90. Вже було сказано вище, що сума не включає рідкісних книжок, шаф, та інших матеріалів. Дійсна вартість, близько 3,950 назв книжок, повинна бути більша як подвійна.

Які користі приносить бібліотека

Бібліотека доступна для всіх, хто зацікавлений в літературі, чи науковій праці та потребує джерела, або для розривки хоче перечитати добру книжку. Також вживаються книжки на різних виставах, як святах книжки, вистави книжки під час публічних оглядів університету, під час літературних вечорів та інших okazіях. Перша публічна вистава книжки у Ванкувері була в 1936 році під час чотириденної вистави українського мистецтва на міжнародному фестивалі в готелі Ванкувер. Книжки визичується безплатно, але за знищення, чи страту книжки випозичаючий платить. Частина читачів дає добровільні датки книжками, або готівкою і це дає більше, чим оплати. Звичайних читачів в нашій бібліотеці стає все менше, зате збільшується інша кляса читачів, поза місцевими громадянами користають

БІБЛІОТЕКАР 20-го ВІДДІЛУ ВЗАЇМНОЇ ПОМОЧІ — Ф. БОГДАН

також професори, бібліотекарі і студенти різних університетів Канади і Америки. Це нас заставило дати більше розголосу бібліотеці, і за поміччю цього видання поширити її потрібними книжками українознавства для зростаючого числа української студіюючої молоді і тих, що таким знанням цікавляться. Пробуємо зібрати і задержати українську культуру писаного слова, хоч би й для архівних цінностей.

Жертви бібліотеки

Надвишки дуплікатів у бібліотеці передано 60 книжок до інших бібліотек і установ. В 1938 році передано 10 книжок до новозорганізованої бібліотеки при Т-ві Івана Франка на острові Лулу Айленд, пізніше передано 15 книжок до новозорганізованої бібліотеки „СУМК” при українській православній громаді в Волей, Б. К. До Комітету Поширення Книжки передано 5, два рази до головного шпиталю 32 книжки. В 1940 році влаштовано загальну збірку і за зібрані гроші закуплено кілька книжок історії Д. Дорошенка в англійській мові та подаровано університетові, міським бібліотекам і місцевим щоденникам.

За час існування бібліотеки зужито-пропало понад 300 книжок, невідомо звідки знайшлося в бібліотеці 25 книжок, лежить на складі дуплікатів та нашого видання „Бритійська Колумбія і Українці” 360 одиниць. Книжки випозичаються під час кожної імпрези, майже кожної неділі по Службі Божій та в кожній потребі, як є бажаючі на заклик телефоном.

Засновником бібліотеки та її бібліотекарем є Ф. Богдан. Його заступниками були: один рік І. Решетник, Н. Москалик чотири роки, С. Синьовський 8 років.

Приміщення Бібліотеки

Від часу започаткування Т-ва Взаїмної Помочі громадська праця провадилася з меншим, чи більшим успіхом, без перерви літом і зимою в кооперації з Т-вом „Прогресу”, потім з Українським Народним Домом початково по приватних, чи винаймлених домах. Через невідрадли матеріальні обставини не можна було спромогтися на стале приміщення. Літом різні проби співу, вистави, збори членів відбувалися в домах П. Павлюкевича, П. Мельничука, В. Пелеха, Ф. Богдана, К. Лаховецького в Гренд готелі на Вотер стріт та часом і в парках.

На влаштування імпрез винаймали Темпелтон гол, Клінтон гол на вулиці Клінтон і Пендер, найдовше в Еш гол на 19 і Фрейзер, склеп на 20 Ave. і Фрейзер, в домі Т. Павлишиного 21-ше Ave., і Фрейзер, Сідер Котедж гол Комершал і 20-те Ave., яка від навалу снігу в 1936-7 завалилася, в Масонік гол Вікторія і 20-те Ave. і інших. Гардеробу, сценерію, яких тоді було більше як тепер, передержували в гаражах, переважно в П. Мельничука.

З бібліотекою було менше труду. Її переносилося в мішках до нового приміщення, але її ріст не переривався.

Така мандрівка товариства з бібліотекою тривала до 1935 року. Т-во УНД винаймало склеп під ч. 875 Іст Гейстінгс, відповідно перебудувало, поставило сцену та окрему кімнату на бібліотеку, а на фронті вивішено таблицю з написом „Український Народний Дім”. При народнім домі існувало жіноче товариство С. У. К. В 1936 р. започатковано молодечий Відділ „Союзу Української Молоді”, а в 1937 засновано Українську Православну Громаду, яка в 1941 р. купила від канадійського уряду сконфіскований большевицький ТУРФДім (Товариство Український Робітничо-Фармерський Дім) під ч. 805 Іст Пендер і перенеслася з Народного Дому до свого будинку.

Наступного року (1942) Взаїмна Поміч і решта товариств враз із своїм майном перейшли до будинку православної громади. Виглядало, що це останні переносини бібліотеки, однак не так сталося, бо вже в 1945 р. уряд відкупив від православної громади будинок і віддав первісним власникам. Громада з товариствами знову перенеслася до тимчасового приміщення, цього разу до сконфіскованої урядом японської церкви під ч. 715, 7-ме Авеню. Останні переносини товариств і бібліотеки до теперішнього будинку Української Православної Громади — Народного Дому під ч. 154 Іст 10-те Авеню відбулися 14 вересня 1946 року.

Тут бібліотека має повну свободу розвою і піддержку громадянства. Праця в бібліотеці належить до приємної розривки, головню у Ванкувері, де громадянство щиро відноситься до її потреб.

ПЕРШЕ ДЕСЯТИРІЧЧЯ КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЬОЇ ПРАЦІ Т-ВА ВЗАЇМНОЇ ПОМОЧІ

(Уривки з протоколів та дописів в „Українським Голосі”). Роки 1927—1937 були бурхливі неначе хвилі на морі, культурно-освітня праця при товариствах розвивалася повним ходом і вдоволенням, то підупадала до того степені, що кілька разів загрожувало розпадом також і Т-ва Взаїмної Помочі, як попередньо загрожувало Т-ву „Прогресу”. В половині 1928 року членство Взаїмної Помочі упало до 7 повноправних членів. Це загрожувало її існу-

ванню, бо в статуті сказано, що на існування відділу потрібно не менше 10 членів. Дальше існування завдячуємо тодішньому секретареві дирекції Осипові Боянівському, який листами підбадьорював нас та не розв'язав відділу в надії на кращу будучність.

Були громадяни, що ставилися прихильно до Взаїмної Помочі, але через фінансові обставини не могли, або й не хотіли бути членами. В міжчасі, щоб рятувати ситуацію, виринула думка започаткувати драматично-співацьку секцію при Взаїмній Помочі. Завдяки цьому гурткові, культурно-освітня праця відразу піднеслася до тої міри, що в річному звідомленні того ж року заповдано 29 членів гуртка та 13 повноправних членів Відділу В. П.

В протокольній книзі записано: „Члени драматичного гуртка з управою відділу взялися завзято до праці і ще до річних зборів 24 листопада відіграли в супроводі мандолінової оркестри оперетку „Наталка Полтавка” в Сідер Котедж залі. Глядачів було більше, як сподівалися, і через брак крісел багато мусіло стояти. Пані Маня Рабчак в ролі Наталки і Омелян Тарновецький в ролі Петра чарували присутніх. В інших ролях брали участь пані Ірина і П. Жарі, І. Рабчак, П. Павлюкевич (він також підготував оркестру, співи і режисерував), Н. Москалик суфлював, Ф. Богдан зайнявся сценою. Всі вивязалися зі своїх ролей знаменито. Приходу було \$51.25. На бажання присутніх росіян цю оперетку поставлено другий раз в залі російської церкви на 6-ім евеню”.

Від цього часу праця пожвавилася. Відограно ще кілька менших представлень та концертів. Дня 4 квітня наступного року відіграно драму в 5-ти діях „Буря” в Еш залі при вулиці Фрейзер. Заля була переповнена. Аматори в цій драмі були: Стефанія Юрчак, Марія Яцьків, Н. Москалик, В. Рурак, Л. Бурак з дітьми, Т. Павлишин, Іван і Степан Маскаль, І. Кусий, Д. Бідочка, Анна Пелех, К. Чеснюк, П. Мельничук — суфлер, П. Жарий — режисер та сценарі. В „Українському Голосі” було написано: „ті, що бачили цю штуку, говорили, що аматори грали свої ролі дуже добре, а головнo Стефанія Юрчак і Марія Яцьків, ...здавалося, що на іцені відбувалися дійсні події з визвольних змагань українського народу, допроваджувало публіку в декотрих сценах до нестримного плачу...” Аматори вложили всю свою енергію і вивязалися зі своїх

роль як дійсні артисти. На домагання публіки відіграно цю штуку ще раз в тій самій залі”.

Наступного року 21 травня поставлено виставу „Трьох до вибору”. Цей раз для улегшення праці і задоволення артистів введено контекст змагання між аматорами, а оцінку мала дати публіка. Публіка оцінила гру артистів позитивно, бо, як жіночі так чоловічі сили були на мистецькому рівні, тому відіграно, на домагання публіки, ще раз 5 червня те саме представлення. Участь у виставі брали: Марія Климко, Стефанія і Ева Юрчак, Марія Богдан, А. Будник, Н. Москалик, Ф. Томіцький, С. Лобай, П. Мельничук — суфлер, Ф. Богдан — режисер.

Під час проб, а часами і під час вистав траплялися різні пригоди, деколи навіть неприємні. Одного разу ставили поважну і коштовну виставу „Запорожець за Дунаєм” у великій залі „Клінтон” 2605 Іст Пендер вулиця. Між аматорами були Т. Борецький в ролі турка і Ф. Богдан в ролі козака. Під час битви шаблями турок, відступаючи, зачепився за щось і падаючи вдарився головою до бічної дерев’яної куліси так, що заляла його кров і він втратив хвилиночку притомності. Аматори налякалися, але один з них негайно зачинив куртину. Публіка, не знаючи, що сталося, думала, що то так мало бути і нагородила аматорів рясними оплесками.

На щастя, череп раненого не був дуже ушкоджений. Його відвезли до лікаря, а виставу з малими змінами закінчено. Вистава ця вимагала багато праці, кошту, при кінці страху і дала понад чотири доляри недобору. Найгірше, що кілька місяців пізніше Борецький покинув нас і перейшов до большевицького ТУРФДому. Це була невіджалувана втрата для нас.

Іншим разом автор приготував сцену для вистави в Сідер Котедж залі і, прибиваючи куліси з грубого паперу на задню стіну сцени, для вигоди тримав цвяхи в устах. Це були цвяхи з широкою головкою вживані для прикріплення чорного грубого паперу до дахів. Прибиваючи куліси з піднесеною головою, один цвях зсунувся в горло і досить низько спинився та запер віддих. Виглядало, що буде кінець життя, але, злізаючи з драбини з певним поворотом шиї, віддих дещо поліпшувався. Хтось з присутніх поміг зайти до лікаря, який мешкав близько залі, а цей без проволоки забрав хворого своїм автом до шпиталю, де зараз дали на спання й заоперували.

Пробудившись по операції, віддих став свободний, а доглядачка запевнила, що операція вдалася. Тільки цвяха не могли витягнути з горла, він опинився в жолудку. По вживанні несмачного плину, який обліплював цвях в жолудку, по якомусь часі він вийшов самий. В 1930-31 роках А. Будник (тепер зветься Йонг і живе у Ванкувері) під час генеральної проби вистави на сцені в Еш гол звихнув або зламав в котику ногу. Наслідок — він ще сьогодні легенько кульгає.

Для доповнення освітньої праці започатковано українську школу, яка відбувалася неперіодично в Еш гол та в домі Павлишина на 21 Евеню і Фрейзер. Наука відбувалася під час літніх вакацій два рази тижнево. Початково вчало до школи 7 - 10 дітей, а вчив їх Т. Павлишин та Петро Жарий, який мешкав в Нью Вестмінстер і, щоб заощадити 25 центів на трамвай, кілька разів ішов піхотою.

Аматорам, які брали участь у виставах чи концертах, а були без праці (в часі депресії — це звичайне явище), управа товариства давала білети на переїзд трамваем, а відповідальним за роздавання білетів був Н. Москалик, який брав участь майже у всіх підприємствах того часу.

В перших десяти роках існування Взаїмної Помочі відіграно 22 представлень. Це були комедії від одної дії до поважних драм та опереток. Влаштовано 27 товариських забав з танцями (кошикові забави часом з одноактівкою), 21 концертів, 8 відчитів, 8 пікніків та прогулянок виїзду поза місто, 9 базарів та розігравок, 12 вечорів сміху, віча. Взаїмна Поміч постійно помагала фінансово українській місцевій школі, інвалідам в краю та давала датки на інші важні громадські цілі, на ті часи поважними сумами. В фінансовім звітному відділу находимо: видано на „народні” цілі \$2,288.76, в банку під особним рахунком резерва на народні цілі ще є: \$1,304.55. Це від заснування до кінця 1967 року.

До приїзду В. Ільчука диригентами були: Микитишин, П. Павлюкевич, Т. Павлишин, П. Палій, М. Гуменюк, о. К. Молчанський, який охочо заступав диригентів і здобув собі велику пошану між ванкуверськими громадянами. Режисерами були: П. Павлюкевич, П. Жарий, Ф. Богдан, а найдовше П. Пельничук.

З початку приймали в членство Взаїмної Помочі до 45 року життя і через вищий вік П. Мельничук не міг бути

членом, але 1933 року його відзначено почесним членством Взаїмної Помочі в Канаді. У відділі він був постійним членом провірної комісії, живе тепер в західній Ванкувері та, маючи 85 роки життя, ще не покидає своєї улюбленої праці біля квітів.

П. Мельничук може більше, як хто інший, вложив багато праці в розвій громадського життя у Ванкувері та околиці. Початково майже весь свій час посвячував Взаїмній Помочі, Народному Домові, а там церковній громаді. Дуже часто приходилося йому трамваєм перевозити камінь, або пень, потрібний до устаткування сцени. Крім того, що він дуже багато працював для різних товариств, він часто помагав нашим людям порадами в різних справах. Це були часи, що не кожний мав змогу в потребі знайти адвоката, щоб йому порадив, чи написав відповідне письмо, або прохання. Всі такі справи полагоджував п. Мельничук за дуже малу винагороду, або й по більшій часті даром. Нераз ще й докладав свої гроші, бо з потребуючим їхав до того чи іншого уряду, бо багато наших людей не знали англійської мови. Ця людина дуже точна у всьому та солідна. Він чесно прожив такий гарний вік і таких людей в нас мало. Віримо, що ванкуверська громада його не забуде.

Перших 2—3 роки культурно-освітню працю провадив майже виключно відділ Взаїмної Помочі. Із зростом членства і напливом відповідних сил частину праці перебирає УНДім та жіноче товариство, яке між іншим зобов'язалося провадити українську школу. Ця вирозуміла співпраця розложила тягар громадської праці.

На підставі протоколів за 1932 рік належить признати, що якраз цей рік був найуспішнішим. Товариства кооперативно, чи самостійно поставили в тому році такі вистави: „Кармелюк“, „Мати наймичка“, „Три герби“, „Троє заручин“, „Тверезий п'як“, „Фотографіст“, „Гріхи молодости“, „Невольник“, „Куди вітер віє“, „Кімната до винайму“, „Заздрісні“, „Трьох до вибору“, „Шалена молодичка“, кілька забав та вечорів розваги.

Участь у виставах брали: найбільше Н. Москалик, Лобаї, Лаховецькі, А. Будник, Мостренко, Рураки, Н. Бодак, В. Климки, Ф. Томіцький, С. Маскаль, Висоцький, Пелехи, Мелиш, Сорока, Лучак, Мельники, М. Кіндрачук, Кусий, Солодко, Карпінко, Левчук, Богдани, Мельничук та інші

в гуртових сценах. Фінансова користь не завжди була належа.

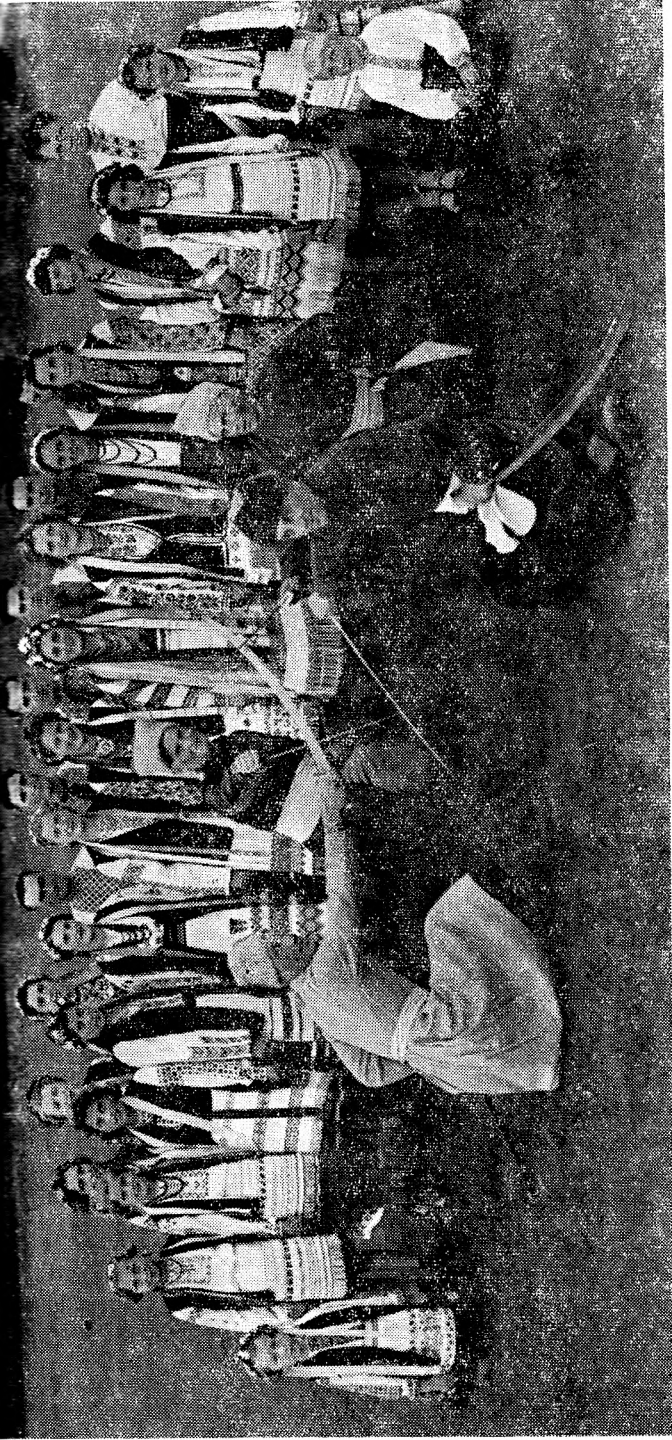
При кінці першої десятирічки енергія до праці почала підупадати. Старі методи заохочування до праці ставали монотонними, треба було шукати нових способів заохочення, інакше ми тратили членів. Дня 12 січня 1936 року зорганізовано „Спільний Комітет”, до якого ввійшли голови і секретарі союзних організацій. До управи були вибрані: Ф. Богдан — голова, Н. Москалик — секретар — скарбник, І. Шевчук, Е. Климко, А. Щербак, Марія Щербак і Марія Мекмилан — члени.

Мета нового комітету була спільно плянувати і виконувати культурно-освітню працю, а прихід з імпрез розділювати по рівній частині. Спільний Комітет розробляв плян праці на цілий рік і вже 25 січня відбулася товариська забава, а наступного дня Свято Державности. Весною того року Василь Стащук започаткував товариство для молодих „Зоря”, яке пізніше переіменовано на Відділ „СУМК ім. Петлюри”. Нові ідеї викликали свіжу енергію до праці. Всі імпрези переводилися під фірмою Український Народний Дім. Започатковано курс українських танків під управою І. Мельника, Марії Огдин і Ф. Богдана.

На курс вписалося 49 добровольців, а вчили танців Анна і Михайло Сороки. Дня 7 серпня 30 танцюристів під управою своїх інструкторів виступили з танцювальною програмою в Б. К. університеті та з-поміж 28 етнічних груп були відмічені як перші. Ця сама танцювальна група виступала на плятформі перед Марін Билдінг на вулиці Гейстінгс з нагоди ювілею міста, а також враз із хором на міжнародному пікнікові.

Найбільша маніфестація в показі багатства наших культурних надбань в історії українців Ванкуверу відбулася 14 - 17 жовтня того ж року в готелі Ванкувер під час міжнародного фестивалю. Міжнаціональна вистава в тому й українського мистецтва та книжки тривали чотири дні.

В програмі фестивалю, по дві години рано, по полудні (для студентів і шкільних дітей) та вечером, брали участь хорові і танкові з'єднання різних етнічних груп. Для реклями фестивалю український хор під проводом диригента В. Ільчука виступав перший раз на радіостанції Сі Джей О Р

ПЕРШЕ ПРИЗНАННЯ — ВИСТУП В УНІВЕРСИТЕТІ БРИТАНСЬКОЇ КОЛОНБІЙ В 1936 Р.

З поміж приблизно 28 національних груп, перше призначення дістав гурток танцюристів під управою Михайла і Анни Со-років, під час виступу в Університеті Британської Колонбії, 7-го серпня 1936 року.

Зліва направо: Івася Гарасимчук, Олена Горчак, Кася Клишко, П. Мельник, М. Лаховецька, М. Огдин, М. Щербак, М. Шевчук, М. Богдан, Ф. Богдан, А. Маскаль, Н. Москалик, М. Лаховецька, С. Маскаль, О. Щирецька, І. Білочка, Р. Лаховецька, В. Іль-чук, А. Сорока, М. Кіндрачук, Р. Білочка, М. Дубин, невідомий, Галя Мельничук, Т. Сорока.

Напереді з шаблями: М. Сорока, Г. Аврам, О. Темрик, М. Білочка.

два вечорі та під час фестивалю 16 жовтня через станцію СРСВ. Промовцем і коментатором на радіо був Іван Мельник. Виступам українських зеднань місцева преса дала заслужену похвалу і признання.

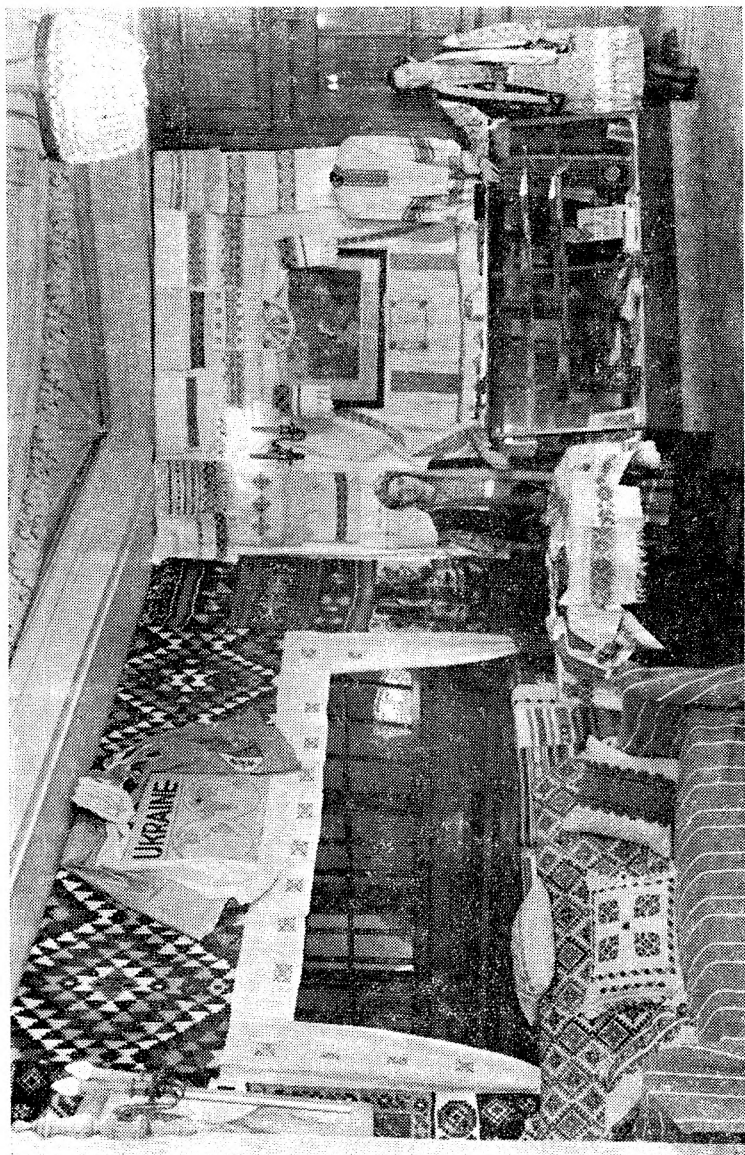
Дві великі скрині костюмів та експонатів на виставу народного мистецтва одержано від едмонтонців: Фербеїв, пань: Гривнак, Янди, Василевської, Верхомин, Сиротюк, Івасюк, Говди, Пронюк, Стечишин, Гавриш, Батюк, Плавюк, Фіголь, Магери, Янішевської та Юсипчук. Без їх помічі не було б чудової мистецької вистави та успіху.

Представником від української групи в управі фестивалю був Ф. Богдан, а в програмі брало участь 47 осіб. За костюми та інші мистецькі речі відповідав П. Мельничук та пані П. Мельник. Під доглядом останньої все вичищено і відіслано до Едмонтону зі щирою подякою. Це була надзвичайно велика праця враз із відповідальністю за чужі речі, тому й постановлено доложити всіх старань та постаратися свої власні костюми та інші речі.

Ця імпреза вивела ванкуверських українців з замкнення в своєму тільки колі в ширший світ. Мистецька виставка, виступи хору на радіо та на фестивалі, а також бравурність нашої танцювальної групи принесли нам признання і подив. Розуміється, що були поважні виступи і в інших роках з різними силами і успіхами. До кінця року влаштовано ще кілька концертів в Народнім Домі та інші імпрези. Так скінчилася діяльність і існування спільного комітету.

Ця система мала багато позитивних сторінок, але найбільш негативною сторінкою було те, що договорні товариства побоювалися втрачення своєї індивідуальности та уважали, що забагато часу і праці зужито з виступами між чужими без фінансової користі. Дальшу громадську працю вело Т-во УНДім при помічі жіночого товариства С. У. К., молодіжного С. У. М. К. і членів В. П. Взаїмна Поміч, як товариство, обмежилося від того часу до своїх запомогових цілей.

В перших десяти роках головами Взаїмної Помічі були: П. Жарий чотири роки, І. Герман два роки, К. Лаховецький два роки, В. Кнігніцький один рік та Е. Климко один рік. В тих роках членами товариства були переважно молоді люди, повні енергії і витривалости та запалу до праці на громадському полі.

ВИСТАВА УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА Й КНИЖОК під час міжнародного фестивалю у Ванкувері
Готелі 14—17 жовтня 1936 року. Зліва: панни Анна Чорна і Марія Кіндрачук.

Переглядаючи протокольні записки, знаходимо обширне звітження незвичайної події з 20 травня 1938 року. В Гейстінгс аудиторії відбувся „Український Вечір”, де було зарепрезентовано 19 етнічних груп в народних одягах, 85 українців, між ними 22 в костюмах, всіх коло 600 гостей, які зійшлися для ближчого ознайомлення з україн-

цями. В програму входило загальне товариське прийняття, гутірка, кілька танкових виступів, соля, перекуса з напیتками. В головнім комітеті були: пані В. Сиротюк, Іван Мельник і Ф. Богдан та п'ять підкомітетів для виконання кожної ділянки українського вечора.

Підкомітет, що зайнявся приготуванням українського традиційного печива та підготовкою до прийняття 6 - 7 сот гостей, без випробованої системи, мав найбільше відповідальности. До нього входили: пані В. Сиротюк, П. Мельник, М. Огдин, М. Богдан, С. Склярук, Л. Рурак, О. Кусий, П. Стефюк, Т. Гарасимчук, Т. Тимків, Р. Лаховецька, панни А. Драган, Голубець, і О. Моравська з помічницями. Господарем вечора був приятель українців В. С. Бренрит, а промовляли: Іван Мельник, В. Сиротюк, Н. Мекій — голова міжнародного товариства та інші. Два місяці приготувалися до імпрези з непевністю в успіх між чужими. Зате з подвійною енергією в кожній ділянці праця була виконана взірцево з великим задоволенням. Вечір закінчено товариською забавою з танцями; пригравали дві оркестри, одна скрипкова з цимбалами. Англомовна преса подала обширний і похвальний репортаж.

УКРАЇНСЬКА КНИЖКА В УНІВЕРСИТЕТІ Б. К.

Офіційне справоздання в справі бібліотек канадійських університетів говорить, що університет Британської Колумбії має найкращу збірку книжок, переважно в ділянці лінгвістичній, літературній і науковій слов'янських народів, але їх кількість годі ствердити, бо багато книжок лежать не скаталоговані в магазині. Бібліотека заводить нову картотечну систему на мікрофільмах.

По другій світовій війні число українців на університеті значно збільшилося, але український відділ в бібліотеці належав до найменших, тому Ф. Богдан і П. Мельничук в 1950 р. передали о. Симчиком до бібліотеки \$125.00 на закупно потрібних книжок. Якусь кількість книжок закупило і передало бібліотеці студентське товариство „Альфа Омега” так, що в 1956 році нарахували приблизно 75 українських книжок в університетській бібліотеці. В тому самому році Комітет Поширення Української Книжки збагатив університетську бібліотеку, закупивши дуже цінні, здебільшого наукові книжки, із 124 назвами, а в 1961

ПРЕЗИДЕНТ ВАНКУВЕРСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ Д-р Н. А. М. Мекензі приймає книжки від о. прот. С. П. Симчича та портрет Т. Шевченка, роботи мистця І. Кейвана від д-ра М. Гуцуляка, який передав портрет від Комітету Поширення Української Книжки, 17-го березня 1961 року.

році передав спільно з Осередком НТШ 146 добірних комплектів. В 1967 р. Осередок НТШ передав ще 28 томів, а в 1968 році відділ КУК дав біля 15 книжок. Багато україніки одержав університет з видавництв київських.

Університет купує книжки переважно російські та польські, бо ті предмети там викладаються. Українські ку-

пує рідко і не диво, що закуплених університетом українських книжок не багато, як каже абсолювент Данило Гузик, який цією справою цікавився. Він ще каже, що не всі книжки поставлені на полиці, бо із-за браку місця багато різних книжок, а в тому й українських, лежать на купах в магазині та чекають на поширення, чи збудовання нового бібліотечного будинку. Оскільки нам відомо, в університетській бібліотеці знаходиться близько 400 українських книжок, майже половина ще не скаталогованих.

ГОЛОВНА ПУБЛІЧНА БІБЛІОТЕКА ВАНКУВЕРУ

Передача книжок в цій бібліотеці скомплікована, бо не виставляють на полиці книжок полемічно-політично-релігійних, старих, неоправлених з слабим папером. Адміністративний кошт поставлення одної книжки на полицю бібліотеки є між 7 - 8 доларів. Тут книжки часто пропадають з полиць. Виходить, що бібліотека не має над книжками повної контролю, тому треба постійно доповнювати. На домагання читачів, бібліотека купує потрібну книжку, тільки треба охочих, щоб читали і жадали нових.

Україніка знаходиться в різних відділах міської бібліотеки, тому коли даної книжки нема на полиці, треба заглянути до головної картотеки, або запитати відповідного помічника.

В 1956 році в бібліотеці було всього 36 книжок, частинно заходом інж. А. Ільницького. Того року Комітет Поширення Книжки передав 219 книжок, в 1961 році додав 32. В 1964 році Клуб Українських Професіоналістів і Підприємців передав 142 книжки. В міжчасі відділи „СУМ” і „ЛВУ” передали 48 книжок, що майже всі пропали. Інші організації та поодинокі особи в різних часах передали до 30 книжок. За останніх 12 років передано понад 500 книжок, тепер залишилось менше половини.

Крім до цих бібліотек, передано ще книжки до головного шпиталю: відділ Взаємної Помочі передав два рази разом 32 книжки; відділ КУК в 1966 році передав 98 книжок; а поодинокі особи передали біля 10 книжок. Неоправлені книжки в шпиталях скоро зуживаються.

ПРИВАТНІ КНИГОЗБІРНІ У ВАНКУВЕРІ

Найобширнішою приватною бібліотекою являється збірка д-ра М. Гуцуляка, яка начисляє понад 1000 книжок. Вона складається переважно з наукових праць, в першу чергу історичних і географічних. Є там досить гарна збірка з ділянки мистецтва, є децю з наукової літератури та багато різних словників. Є там досить поважна збірка, що відноситься до історії українців в Канаді, за тим іде белетристика, в якій поважне місце займають галицькі видання з перед другої світової війни. Окрему збірку творять книжки на виховні теми, в тому і німецькою мовою. Сюди треба зачислити і багатий матеріал зібраний на цю тему в різних часописах чи журналах.

Д-р Гуцуляк має одну з найкращих приватних збірок в Британській Колумбії, а то: кілька гуцульських, буковинських, і підкарпатських національних одягів, досить поважну збірку гуцульської різьби по дереву, керамічну, різного рода тканини, вишивки та килими. Крім того він має поважну збірку святочних карток з українською тематикою.

Інші поважні книгозбірні мають: д-р В. Лазорко, переважно наукові та на природничі теми. Проф. В. Ревуцький, в якого переважають наукові книжки на теми української та російської мови та літератури, є також театральні, біля 600 книжок. До більших треба ще зачислити бібліотеку Пилипа Дмитрова, де переважає белетристика (700 книжок). До найбільш вірцевих книгозбірень належить колекція адвоката Б. Кіха, яка начисляє понад 300 книжок в крадій, або люксусовій оправі. Від 350 до 150 книжок мають: о. прот. А. Хруставка, М. Татарнюк, С. Тимчишин, А. Ільницький, І. Харина, М. Гомола, В. Камінський, В. Лобай, І. Пушка та може ще й інші. Ці дані зібрані тільки принагідно і вони не віддзеркалюють повного і докладного дійсного стану в цій ділянці.

В бібліотеці автора 220 книжок та архівні збірки оправлені. Крім того він має майже всі ювілейні видання місцеві й багато позамісцевих, програми і повідомлення різних імпрез — 5 томів, збірка знімків громадських імпрез та важніших подій від 1926 року — 2 томи, витинки із українських і англійських часописів, головню що відносяться до місцевих українських подій, чи репортажі зби-

рані від 1927 року — 3 томи, збірка 16 мм. фільмів (уривки з громадських імпрез та подій), а також з подорожей — понад 16 тисяч фітів. В цих різnorodних збірках зарековдовано майже всі важніші події Ванкуверу, подекуди й околиць. Часами та сама подія зарековдована, скажім у витинках з часописів і в знимках, а часами у всіх родах колекції. Багата збірка поштових марок й українські державні значки та приватні видання.

ДЕЩО З ДІЯЛЬНОСТИ КОМІТЕТУ ПОШИРЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ КНИЖКИ

Для поширення українських відділів в університетській і міських бібліотеках д-р М. Гуцуляк та о. прот. С. П. Симчич започаткували названий вище комітет дня 27 грудня 1954 року. До них долучився першим Ф. Богдан, а згодом адвокат В. Кіх, о. В. Мартиник, пані Марія Шевчук, М. Татарнюк та інші. На підставі короткого правильного комітет міг мати п'ять і більше, або менше членів запрошуваних довільно по можности представників деяких організацій. Комітет відповідальний був за свою діяльність в першу чергу перед своїми жертводавцями, з-поміж котрих запрошував звичайно три особи для переведення контролі каси.

На випадок розв'язання комітету все майно, а також протокольна та касова книги і інші архівні матеріали мали бути передані для збереження до архіву бібліотеки Взаїмної Помочі. На річних зборах відділу КУК 24 березня 1955 року названий комітет увійшов в склад відділу КУК під умовою (протокол КУК-у і згаданого дня стор. 145), що комітет книжки залишається „тільки під патронатом КУК з повною автономією в справах фінансових та дається свободу рухів в галузі діяльности комітету”.

Для здобуття фондів комітет влаштовував збірки, які часто хата в хату колектував д-р М. Гуцуляк. Крім того, уживано інших способів для здобуття фондів, як коляда, за поміччю деяких організацій вистави та концерти приносили деякий гріш. Тому, що у Ванкувері не було осередку НТШ, чи Літературно-мистецького клубу, Комітет Поширення Книжки влаштовував свята і вистави книжки, літературні вечори та сімпозіум.

Головами комітету були — о. прот. С. П. Симчич, після його виїзду д-р М. Гуцуляк, безмінним секретарем і скарбником був Ф. Богдан. Звідомлення з діяльності, фінансів та передання книжок комітетом давалися інформаційними листками і пересилалися кожному жертводавцеві, відділові КУК, українській пресі та були поміщувані в серіальному літописі УВАН ч. 17 з 1959 року.

Праця членів комітету була скоординована, приємна і гармонійна аж до часу, поки члени управи відділу КУК враз із членами Шевченківського комітету в часі святкування сторіччя смерти Шевченка 1961 року довели до виступлення комітету книжки з-під патронату відділу КУК та здержанням дальшої діяльності, дня 19 квітня 1961 року. Може найбільш імпозатною з нагоди Шевченківських святкувань була імпреза передання книжок і портрету Шевченка комітетом книжки і секцією НТШ дня 17 березня 1961 року Британсько-колюмбійському університеті у Ванкувері. В імпрезі взяли участь спеціально запрошені гості з Осередку НТШ: на західню Канаду голова його інж. В. Мацьків, голова славістичного відділу едмонтонського університету проф. О. Старчук та проф. Яр Славутич, від місцевого НТШ д-р М. Гуцуляк, від студентського Т-ва „Альфа Омега” його голова Р. Гатнер і від комітету книжки о. прот. С. П. Симчич, пані Марія Шевчук і Ф. Богдан.

Президент університету д-р проф. Норман Мекензі відкрив сходуни і попросив до слова голову славістичного департаменту проф. К. Собеля, який відчитав доповідь українською мовою про значення Шевченка як визначного діяча словянської культури. Інж. В. Мацьків в короткій доповіді схарактеризував найстаршу українську установу Наукове Товариство ім. Шевченка у Львові і на еміграції та згадав імена визначних членів-чужинців НТШ як проф. Дж. Симпсон, проф. В. Кіркконелл і проф. К. Менінг та інші.

Проф. О. Старчук у своїй доповіді говорив про творчість Шевченка. Прот. С. П. Симчич, передаючи 146 переважно наукових книжок, говорив про комітет книжки, а д-р М. Гуцуляк, передаючи портрет поета, сказав кілька слів про автора портрету мистця І. Кейвана та про Взаїмну Поміч, відділ ч. 20, яке зафундувало портрет.

З визначніших гостей були присутні проф. К. Бренер, проф. С. Пех, професори А. Вайтман, С. Ігнатієв та В. Ре-

вуцький. Крім них, були керівники бібліотеки університету д-р Н. Гарлов, його асистент та понад 35 студентів і гостей. По офіційній частині передання книжок і портрету президент Мекензі запросив членів НТШ і Комітету книжки та інших професорів на обід, де в дружній розмові проф. Собел за спонукою президента університету заявив, що є вигляди на започаткування навчання української мови на університеті і що він доложить усіх старань, щоб це сталося.

Дня 18 березня 1961 року відбувся концерт-свято 100-річчя смерті Т. Шевченка заходом Шевченківського комітету при відділі КУК. Кілька годин перед концертом в театрі королеви Єлисавети був на виставі портрет Т. Шевченка та подаровані книжки з друкованими наліпками, на яких було виписане ім'я і прізвище жертводавця і його спонзора. Ще ніколи на жадну ціль люди так радо не жертвували, як тоді на дар університетові з нагоди 100-річчя смерті Т. Шевченка. Крім того, в дарі Британсько-колумбійському університетові прислали книжки Український Вільний Університет в Мінхені (Німеччина) та НТШ, Осередок на західню Канаду в Едмонтоні.

З цієї самої нагоди передано книжки дня 21 березня 1961 року також і публічній бібліотеці в Вестмінстер, Б. К., а передали їх о. прот. С. П. Симчич, пані Марія Шевчук та д-р М. Гуцуляк.

Про ще одну небуденну імпрезу варто згадати, яку влаштував комітет книжки, переважно за старанням пані М. Шевчук і д-ра Гуцуляка, а іменно одинокий у Ванкувері „симпозіум”, який відбувся 30 вересня 1959 року в „Ігл” аудиторії в Нью Вестмінстер. На цьому вечорі виступали з гарно опрацьованими лекціями про Україну в англійській мові: учитель середньої школи в Нью Вестмінстер Л. А. Мічель — географія України, про економічну господарку України говорив проф. Ванкуверського університету Г. І. Ронімо, історичний нарис України подав о. прот. С. П. Симчич, про українське мистецтво дуже вміло і цікаво читала пані Марія Шевчук. Вечором проводив д-р В. Дж. Блек. На цьому вечорі була влаштована мистецька виставка заходом пань жіночого Т-ва Союзу Українок Канади ім. Лесі Українки та сольові виступи пань Е. Гарасимчук-Стасюк і Р. Лебедович. На згаданому вечорі перший раз появилася українська бандура, на якій грав кілька пісень в супроводі

співу мистецький керівник Капелі Бандуристів — Григорій КитастиЙ.

КОРЕКТУРА ШКІЛЬНИХ КНИЖОК В Б. К.

Переглядаючи недавні архівні записки, находимо одну дуже важну ділянку історичного значення. Витяг із звідомлень даємо в скороченні. На терені Британської Колумбії від довшого часу зверталось увагу на пекучу потребу провести коректуру історичних книжок уживаних в середніх школах нашої провінції, в яких фальшиво і тенденційно в дусі великоросійської шовіністичної історіографії представлялася ціла історія України, утотожнюючи український нарід з російським і плутаючи цілу середньовічну княжу добу України у схему російської історії. Цього важного відповідального діла піднявся в імені місцевого відділу КУК Михайло Татарнюк при активній співпраці пані Емілії Остапчук.

В 1965 році, за підписом управи відділу КУК у Ванкувері вислано ВІДОЗВУ і залучено формуляр для виповнення, в яким звертається увагу на вище згадане і прохання звернення його до міністерства освіти в Вікторії, Б. К.

Відозва — До віроісповідних громад, установ, організацій, Батьківських Комітетів Рідних Шкіл і всіх громадян Британської. Колумбії.

УКРАЇНЦІ, ГРОМАДЯНИ БРИТАНСЬКОЇ КОЛЮМБІЇ!

Якщо Ви мали нагоду переглянути історичні та географічні книжки рекомендовані Міністерством Освіти для навчання дітей в середніх школах на терені Британської Колумбії, то Ви могли переконатися, в якому неправильному та фальшивому світлі подається навчальний матеріал пов'язаний з історією та географією України. Збувається мовчанкою 1000-літня історія 50-мільйонового українського народу та його значення в розбудові й історичному укладі сил на Сході Європи. Цілу княжу добу нашої історії (9-го — 14-го століття), весь славний період Київської Руси-України з її високою духовою і матеріальною культурою вкладається проти науково доказаних історичних фактів в історичну схему Росії.

Чи почуття сорому не огортає наші душі, коли наші діти і діти наших співгромадян мусять вчитися історії з

таких підручників, де Україну називається одним із обширів полудневої Росії, де про Київ говориться, як про давню столицю російського народу, де західні землі України, Галичина і Волинь, фігурують в одному місці, як Західня Росія, а в другому як Східня Польща, де українців ставиться в одній площині з віроісповідними групами менонітів і духоборів, підчеркуючи, що це є зло, з яким Канада мусить ще довгий час боротися?

Це тільки мала частина тих перекручень і фальшів, від яких роїться у згаданих вище книжках, і якими скривається правдивий образ України в душах наших дітей. Тому й не диво, що вже зарані їхніх літ створюється свого рода комплекс меншевартості, встиду й вони, не маючи пізніше нагоди пізнати об'єктивної правди про Україну, відпадають на завсіди від нашого народу і ставляться до нього з погордою. Це болючі факти нашої канадської дійсності, мимо яких ми не сміємо пройти зі замкненими очами.

Дальше п. М. Татарнюк в своєму звідомленні говорить: Щоб заплановану працю провести на найкращому, авторитетному і науково-джерельному рівні, п. М. Татарнюк навязав кореспонденційні контакти з Науковим Товариством ім. Т. Шевченка в Сарселі, з проф. О. Оглоблином, проф. Н. Полонською-Василенко, а також з п. інж. Н. Фляком, що подібну працю провів успішно на терені сусідньої провінції Алберти. Користуючися цінними порадами, інформаціями, а також матеріялами, п. М. Татарнюк був у силі приступити до основного опрацювання 15-сторінкового великого формату бріфу - меморандуму з домаганням коректури і ревізії історичних матеріалів та інформацій про Україну в історичних підручниках „Авр Ворлд” авторства Н. Платт і М. І. Дроммонс, уживаних в середніх школах на терені Б. К.

Цей бріф з долученням деяких підручників історії України та Енциклопедію Українознавства в англійській мові передано Міністрові Освіти Л. Н. Пітерсонові під час спеціального інтерв'ю дня 19 листопада 1965 р. у Вікторії в приявності суперінтендента виховання Ф. П. Левірса та директора „Куррікулум Коміті” Дж. Р. Мередита і представників КУК пані Емілії Остапчук і п. М. Татарнюка. Та-

кі ж самі матеріяли з подібною історичною літературою вислано в тому самому часі до видавництва „Ді Раерсон Прес” в Торонті, що підготовляє згадані вище шкільні підручники.

Після однорічної перевірки і розгляду бріфу прийшла вкінці офіційна відповідь від Міністерства Освіти у Вікторії дня 15 листопада 1966 р., згідно з якою стверджувалося, що поодинокі точки вище згаданого бріфу були передискутовані спільно з видавництвом „Ді Раерсон Прес” у Торонті і відповідні місця уживаного історичного підручника „Авр Ворлд” будуть змінені згідно з напрямними української історіографії.

З почуттям частинно сповненого обов'язку треба ствердити, що по довгих місяцях впертої праці і старань українська спільнота на терені Британської Колумбії добилася на шляху свого розвитку ще одного світлого успіху, що голосом історичної об'єктивної правди говорити буде про Україну та її важливе геополітичне місце в укладі сил Сходу Європи.

THE ART OF COOKING — UKRAINIAN STYLE

Цю невелику куховарську книжку можна зачислити до найуспішніших в Канаді не лише з фінансової сторони. Вона починається до поширення українського кулінарного мистецтва між своїми, чужими та найважливіше між молодими, які мало або взагалі не розуміють української мови.

Це видання своїм змістом має доступ до молодих, захоплює їх любити і цікавитись українством, почавши, хоч би від кухні. Не всім дана можливість вивчити українську мову і культуру, але й без того багато почуваються українцями, а поширення традицій допоможе тримати їх при українстві. І ось ця мала книжечка починається у великій мірі якраз до поширення традицій у великій частині вільного світу, головню там, де є в ужитку англійська мова. Комітет видання одержав сотки листів признання і похвал від поодиноких осіб і організацій. Ці признання були поміщені в наших і чужих часописах та жіночих журналах.

Головна управа Союзу Українок Америки постійно замовляє названу куховарську книжку, а, рекомендуючи важливіші книжки на 1967 рік з куховарських, видвинула

КОМІТЕТ ВИДАННЯ THE ART COOKING — UKRAINIAN STYLE
Зліва сидять: **Марія Богдан**, **Анастасія Рурик**. 2-ий ряд: **Люба Кут**,
голова комітету; **Ольга Кіндрачук**, секретарка; **Оксана Сироїд**, **К. Кір-**
стюк. Нема на світліні **Павліни Клюкевич**.

на перше місце: Куховарську книжку видану в Філяделфії, Па., Лондонську, Англія; Савелі Стечишин, Вінніпег, і книжку відділу Союзу Українок Канади ім. Л. Українки у Ванкувері.

Ця книжка може похвалитися вже четвертим накладом в квітні 1968 року. Досі видано разом 13,000 примірників.

Причини видання книжки

Ініціаторкою і головним рушієм проекту видання була голова відділу „СУК” пані Люба Кут. На її пропозицію, при кінці 1963 року відділ вирішив відзначити 30-літній ювілей свого існування виданням куховарської книжки. До комітету увійшли пані: Люба Кут — голова, Ольга Кіндрачук — секретарка, Марія Богдан — оголошення, Оксана Сироїд — випробування приписів, Павліна Клюкевич і К. Кирстюк — поміч в продажі, Анастасія Рурик — порада і поміч у всіх ділянках.

Перше видання вийшло з друку з великим трудом при кінці 1956 р. По вичерпанні першого накладу зникли, як

камфора, домашні критики. — Увесь дохід з продажі книжки призначений на будову українського центру — Народного Дому при Православній Громаді у Ванкувері.

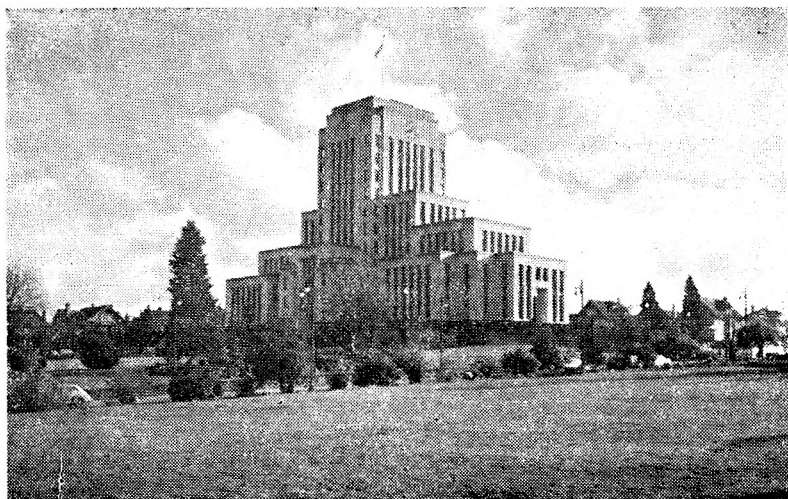
Відділ Союзу Українок Канади у Ванкувері гідно відзначив 30-ліття своєї культурно-освітньої праці, а ці успіхи хай будуть нагородою всім тим, що причинилися до видання та розповсюдження книжки в Канаді та Америці та заохотою до виконання інших важливих проектів для загального добра. Чепурне видання книжки репрезентується гарно не лише своїм змістом, але і технічним виконанням. Має особні відділи різдвяних і великодніх приписів та печива і страв з кольоровими світлинами. Понад 20 чорних ілюстрацій українського традиційного печива, важніші куховарські приписи, все те на 108 сторінках книжки.

Книжку можна набути за \$2.25.

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF L. UKRAINKA

5410 McKee St., Burnaby 1, B. C. (Mrs. L. Kut)

2146 Cornwall St. Vancouver 9, B. C. (Mrs. M. Bogdan)

СИТІ ГОЛ ВАНКУВЕР

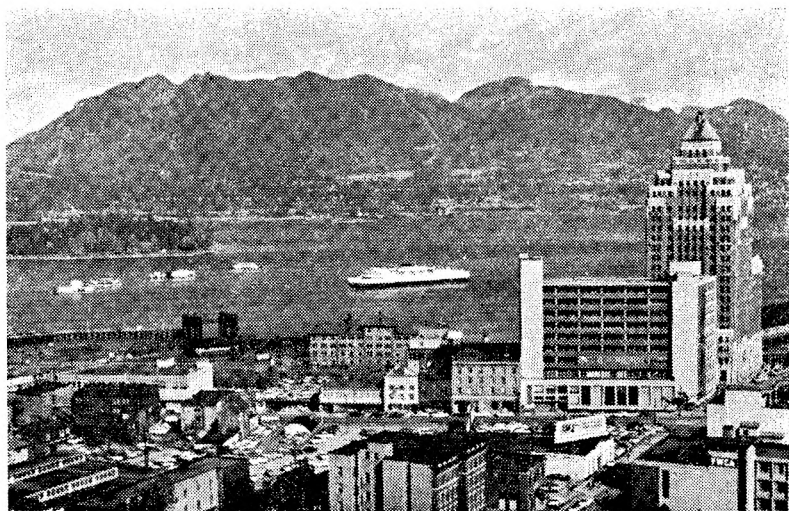
КНИЖКИ І ЖУРНАЛИ В ЧУЖОМОВНОМУ ВІДДІЛІ

- "A. B. N." Correspondence Monthly Bulletin, 1962-3, 1965-67.
A Description of Ukraine — Voyages — Travels, 1648—1680, g. Le V Sieur de Beauplan.
A Hetman of Ukraine — I. Mazepa, C. Manning, 1957.
A History of Ukraine, M. Hrushevsky, 1941, 629 pp.
A Modern Ukrainian Grammar, G. Luckyj, J. B. Rudnyckyj.
A New Battleground of the Cold War — report „ABN”.
A Plea for the Right to Live — in behalf of people of Galicia.
A Survey of Slavonic and Russian Literature, O. Starchuk, 1969, 110 pp.
A Ukrainian Literature, C. Manning, 1944, 126 pp.
Addresses, Ukrainian Can. Forces Overseas, U. C. Ass'n, 1943, 46 pp.
Alexander Koshetz in Ukrainian Music, G. W. Simpson.
An Etymological Dictionary of the Ukrainian Language, J. B. Rudnyckyj.
Anthroponymy in the Pomiany of Horodysce, 1481, G. Tarnowsky.
Archeology of Ukraine (resume in English and German), Y. Pasternak, 1961, 788 pp.
Bard of Ukraine — Life and Works of T. Shevchenko, John Weir, 1951, 61 pp.
Beginning from Jerusalem, Archbishop Andrew, 1967.
Brief on Immigration by U. C. C., Senate of Canada, 1946.
Canadian Ass'n of Slavists. Papers, Annual Conference: Vancouver, B. C., 1965.
Canadian Cossacks, Essays and Stories, W. Paluk, 1942, 130 pp.
Canadian Overtones, W. Kirkconnell, 1935, 104 pp.
Canadian Place Names of Ukrainian Origin, J. B. Rudnyckyj.
Canadian Slavists, a bibliography, University of B. C. D. Dorotich, 1967, 54 pp.
Canadian Ukrainian Review, 1937—1942.
Canadians of Ukrainian Origin, Ukrainian Canadian Committee.
Cetennial of T. Shevchenko, U. C. C., 1961, 32 pp.
Conversational Ukrainian, 2 vol., Yar Slavutych, 1959-60.
Cradle Days of Slavonic Studies — Reflection, W. J. Rose.
Early Ukrainian Settlers in Canada, V. J. Kaye, 1964, 510 pp.
Education in Soviet Ukraine, J. Kolasky, 1967.
English Complete Course & Ukrainian Easy Method, F. Sydor.
First Ukrainian Canadian Congress, U. C. C., 1943.
Folk Art of Carpatho Ukraine, P. Ostapchuk, ed. Emily Ostapchuk, 1959.
Forty Years in Retrospect, "S.U.K.", N. Kohuska, 1967.
Galicia-Halychyna From Separation to Unity, M. Yaremko.
History of Ukraine, I. Nahayewsky, 1962, 295 pp.
History of the Ukraine, D. Doroshenko, 1939, 688 pp.
History of Ukrainian Literature, in Canada, M. J. Mandryka, 1968.
House of Commons Debate, M. Luchkovich, M. P., 1931, 54 pp.
Hryhor Orlyk, France's Cossack General, E. Borschak, 1958, 124 pp.
I Chose Freedom — political and social life in Soviet Union, V. Kravchenko, 1946.

- If War Comes Tomorrow, O. Honcharuk.
 Lesya Ukrainka, Life and Works, transl. V. Rich and C. Bida, 1968,
 260 pp.
- Men in Sheepskin Coats, Vera Lysenko, 1947, 312 pp.
 Moscow's Drive for World Domination, N. Prychodko.
 Murdered by Moscow, Petlura-Konovalts-Bandera, London, 1962, 76 pp.
 Museum in the Ukraine, Vol. 19, No. 3. Unesco. 1966, 72 pp.
 Nationality and Language in the Ukraine, J. A. Armstrong, 1965.
 News Letter, U. C. V. Ass'n., 1947-48.
 One of the 15 Millions, N. Prychodko, 1952, 168 pp.
 Opinion, Ukrainian Canadian Vet's. Ass'n.
 Our Communists and the New Canadians, W. Kirkconnell.
 Our Faith — A Catechism, A. Bilousenko, 1959, 56 pp.
 Our Favored Recipes, Cook Book, U. W. Ass'n, Whalley, B. C.
 Our Ukrainian Loyalists, W. Kirkconnell, 1943, 28 pp.
 Outline History of the Ukrainian Orthodox Church, I. Wlasowsky,
 1956, 312 pp.
 Outline of Ukrainian History, C. A. Manning, 199, 60 pp.
 Participial Adjectives in the Slavic Language, J. B. Rudnyckyj-Kowaliw,
 1957.
 Poems — T. Shevchenko, Molode Zytia.
 Polish-Russian Occupation of Ukraine, S. Simpson, London, 1939, 20 pp.
 Prayer Book — Ukrainian Orthodox, Kings Printers, 1944, 94 pp.
 Prince Ihor's Raid Against Polovtzi, P. Crath, W. Kirkconnell, 1946,
 17 pp.
 Problems of the People of the U.S.S.R., Munich, 1959, 64 pp.
 Proceedings — Shevchenko Scientific Society, New York, 1951, 2. 3.
 Rus Ukraine and Muscovy, Russia, M. S. Gambal.
 Russian Oppression in Ukraine — documentary, London, 1963, 576 pp.
 Seven Pillars of Freedom, W. Kirkconnell, 1944, 226 pp.
 Shevchenko's Thought and Lyrics, New York 1961, 112 pp.
 Slavistica Canadiana, J. B. Rudnyckyj, No. 9, 24.
 Songs of Ukraina — poems, transl. F. A. Livesay, 174 pp.
 Sons of the Soil, I. Kiriak, transl. M. Luchkovich, 1959, 303 pp.
 Spirit of Flame, Works of L. Ukrainka, transl. P. Cundy, 1950, 320 pp.
 St. Andrew's College, Calendar, 1946-47, 8 pp.
 Studies in Onomastica, J. B. Rudnyckyj, No. 15, UVAN, 1958.
 SUS — Its Meaning and Significance, W. Burianyk, 1967, 40 pp.
 Taking Root in Canada — Autobiography, G. Romaniuk, 1954, 238 pp.
 Taras Bulba, classical episode, N. Gogol, transl. A. Gregorovich, 1962.
 Taras Shevchenko, His Message to Humanity, W. J. Sindal, UVAN,
 1964.
 Taras Shevchenko, The Kobzar, C. Andrusyshen, W. Kirkconnell.
 The Annals of Ukrainian Academy of Arts and Sciences, 1951-3.
 The Art of Cooking — Ukrainian Style, U. W. Assn., Vancouver, 1965,
 114 pp.
 The Black Deeds of Kremlin, Famine in Ukraine — 1932-33, 2 vol.,
 S. Pidhainy.
 The Chornovil Papers, Vyacheslav Chornovil, 1968, 246 pp.
 The Danger Spot of Europe, Poland & Ukraine, C. Malone, 1931, 74 pp.

- The Golgotha of Ukraine, famile in Ukraine, 1953, 46 pp.
- The Great Prince St. Vladimir, Rev. N. Fedorovich, 1957, 28 pp.
- The History of Ukraine, M. S. Gambal, Scranton, Pa., 102 pp.
- The Hunter and the Hunted — novel, I. Bahriany, 1954, 270 pp.
- The Island of Death, S. Pidhainy, 1953, 240 pp.
- The Kobzar of Ukraine, Hoverla, 1961.
- The Kobzar of the Ukraine, A. J. Hunter, 146 pp.
- The New Canadian Loyalists, M. Gibbon, Toronto, 1941, 40 pp.
- The New Review, — parts of 1963-4-5.
- The Origin of the name Slav, J. B. Rudnycky, 1961.
- The Orthodox Church in the Ukraine, B. Bociurkiw, 1965.
- The Orthodox Faith, Bishop Andrew, 1962.
- The Papers in Slavonic Studies, C. Bryner, J. St. C. Sobell, A. Waiman.
- The Place of Slavonic Studies in Canada, W. Kirkconnell, UVAN, 1958.
- The Poetical Works of T. Shevchenko, C. Andrusyshen, W. Kirkconnell, 1965, 564 pp.
- The Role of Music in Ukrainian Culture, A. Rudnitsky, 1943, 14 pp.
- The Story of Ukraine, M. S. Gambal, 1937, 102 pp.
- The Term and Name Brody, W. 1964.
- The Truth about "ABN" — Anti-Bolshevik Bloc of Nationas.
N. Nakashdze.
- The Truth on the March, C. L. for Liberation, 1953, 54 pp.
- The Ukrainian Canadians and the War, W. Kirkconnell.
- The Ukrainian Greek Orthodox Church in Canada, Odarka S. Trosky, 1968, 88 pp.
- The Ukrainian Insurgent Army in Fight for Freedom, New York, 1954, 224 pp.
- The Ukrainian Poets 1197—1962, C. Adrusyshen, W. Kirkconnell, 1963, 500 pp.
- The Ukrainian Review — Quarterly, 1954, 1956.
- The Ukrainian Quarterly.
- The Ukrainian Question & its Importance to Great Britain, 1935, 36 pp.
- The Ukrainians in Canada — Concise History, O. Woycenko, 296 pp.
- The War and Ukrainian Democracy, N. Hryhorijiv, 1946.
- The Young Ukrainian Poets of the 1960's, Yar Slavutych, 1965.
- Their Land — An Anthology of Ukrainian Short Stories, "Svoboda", 1967.
- Traditional Ukrainian Cookery, S. Stechishin, 1959, 498 pp.
- Truth on the March, C. L. U. L., Toronto, 1953.
- Ukraine — A Concise Encyclopedia, vol. I. ed. V. Kubijovyc, 1963, 1215 pp.
- Ukraine — An Atlas of its History and Geography, G. W. Simpson.
- Ukraine and Russia, W. Timoshenko.
- Ukraine — Her Struggle for Freedom, P. Fedenko, 1951, 212 pp.
- Ukraine in Foreign Comments & Description 6—20 Cent., V. Sichynsky.
- Ukraine — The Land and its People, S. Rudnitsky, 1918, 369 pp.
- Ukraine — The Sorest Spot of Europe, W. Swystun, 1931, 68 pp.
- Ukraine's Call to America, H. Ewach, 1947.
- Ukrainia: Europes Greatest Problem, L. Lawton, 1939, 32 pp.
- Ukrainian for Beginners, Yar Slavutych, 1965, 60 pp.
- Ukrainian Arts, Olya Dmytriw, 1955, 212 pp.

- Ukrainian Authors, U.C.C. 1945, 194 pp.
- Ukrainian Business Year Books, 1946—1955.
- Ukrainian Canadian Folklore and Dialectological Text, J. B. Rudnyckyj, 1962-3.
- Ukrainian Canadians, J. Wright, Geographical Journal, August, 1942, 14 pp.
- Ukrainian Canadians — Their Place and Role, P. Yuzyk, 1967, 104 pp.
- Ukrainian Commentary, U.C.C., 1952-3-4-5-6.
- Ukrainian Digest, vol. 7, no. 3, U.N. Youth Federation.
- Ukrainian Grammar, J. W. Stechishin, 1951, 502 pp.
- Ukrainian Liberation Movement in Modern Times, O. Marlowych, 1951, 176 pp.
- Ukrainian Life, Monthly, Scranton, Pa. 1940, 41, 42.
- Ukrainian Refugees, M. I. Mandryka, 1945, 46 pp.
- Ukrainian Songs and Lyrics—Ivan Franko, Honore Ewach, 1933, 72 pp.
- Ukrainian Tribune, 1939-43.
- Ukrainians in Canada to Retain their Identity, W. Darcovich, 1967, 38 pp.
- Ukrainians and their Church, Rev. P. Bilon, transl. Rev. S. P. Symchych, 1953, 42 pp.
- Ukrainica Canadiana, J. B. Rudnyckyj, D. Sokulsky, 1953, 4, 8.
- UPA in Western Europe, Ukrainian Press, 1948.
- Western Ukraine Under Polish Yoke, 1931.
- Winter Sunrise in the Ukraine, CBC. Lecture, G. W. Simpson, 1938.
- Zakhar Berkut, I. Franko, transl., T. Boresky. 1944, 230 pp.

ВИД ВАНКУВЕРУ

ІНТЕРЕСНІ ДАНІ ПРО УКРАЇНСЬКЕ ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНОЇ ПОМОЧІ

Чи ми свідомі цього, що Т-во Взаїмної Помочі останніми роками чваниться найвищими відсотками приходу із своїх інвестицій з-поміж поверх 20-ти інших асекураційних установ і компаній, включно з багатомільйоновими, а то й білльйоновими.

Це виявляє взірцеву діяльність нашої Дирекції. За час існування, з головної каси Взаїмної Помочі виплачено членам:

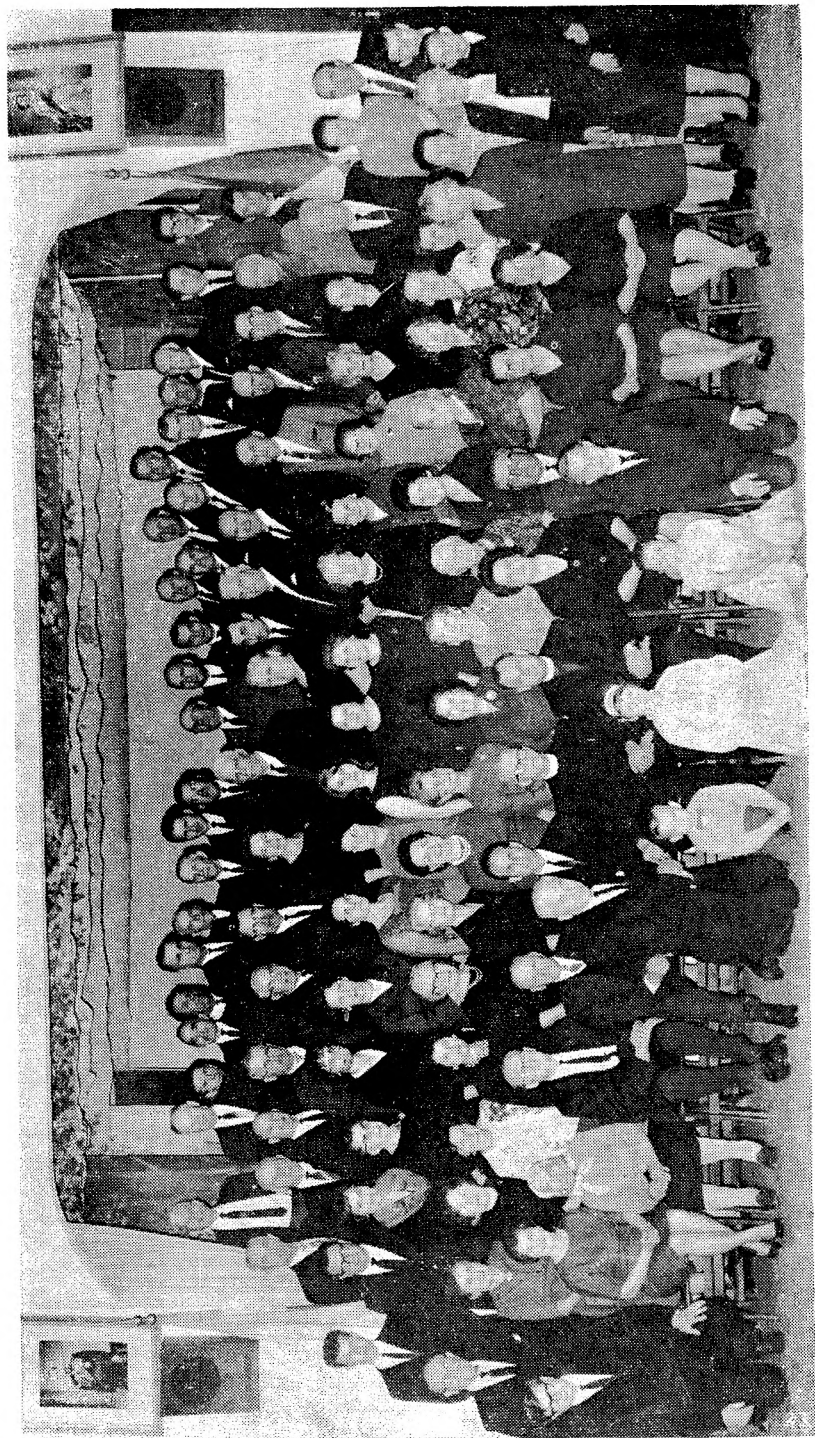
Допомоги хворим понад	\$ 50,000.00
Бенефіціантам асекурації	634,000.00
За дозрілі поліси	121,000.00
На народні цілі з головної і відділових кас близько	30,000.00
Маєток Взаїмної Помочі становить кругло	\$ 2,500.000

У 60 відділів Т-ва є понад 5,000 членів, які мають забезпечення на 5 мільйонів доларів. До Взаїмної Помочі належить тільки один відсоток нашого українського населення. Чи не варта попрацювати та вписати або здобути

(Гляди знимка стор. 59)

ЧЛЕНИ 20-го ВІДДІЛУ Т-ВА ВЗАЇМНОЇ ПОМОЧІ В 100-РІЧЧЯ КАНАДИ ТА 40-РІЧЧЯ ІСНУВАННЯ ВІДДІЛУ 1967 Р.

Зліва направо — 1-ий ряд: Ф. Богдан, Д. Бакалюк, Кушнір, Кут, Д. Кут. 2-ий ряд: І. Кут, М. Богдан, С. Шуманска, А. Шевчук, Й. Ясенчук, В. Боровець, о. прот. А Хруставка, о. П. Блажук, К. Гузик, Й. Галай, Ф. Шевчук, А. Гуцуляк, К. Мілян, М. Тимчишин. 3-ий ряд: В. Книгніцький, А. Крупка, Д. Кук, А. Чорна, С. Ясенчук, Е. Твердун, А. Середя, П. Лупул, М. Шарик, П. Стефюк, М. Костюк, М. Наконечна, В. Гоменюк, Д. Синенький, Г. Вовк, А. Чернега, А. Равок, В. Романюк, А. Романюк. 4-ий ряд: Р. Бабюк, М. Вакалюк, А. Сироїд, Н. Воробець, Л. Маскаль, М. Галай, М. Мисько, П. Маскаль, С. Швайковська, Люба Кут, М. Швайковська, Т. Проскурняк, М. Паскалюк, А. Макар, О. Тарновецький, Е. Сулима, М. Сулима. 5-ий ряд: М. Гріб, О. Гірний, Н. Каран, С. Шуманський, М. Сташин, С. Маскаль, Л. Мацелюх, П. Здебяк, П. Богай, Т. Д. Гошко, Н. Наконечний, П. Бабей, В. Шевчук, С. Синьовський, С. Тимчишин, М. Бабюк. 6-ий ряд: Н. Костинюк, Я. Стоцький, Т. Мілян, П. Мисько, П. Швайковський, І. Кук, П. Романко, В. Котик, М. Гомола, І. Решетник, Я. Гаврилюк, Д. Мацелюх, Н. Ливак, Т. Вакалюк. 7-ий ряд: І. Тхір, Кушнір, Е. Куцак, В. Ливак, В. Дзюбенко, М. Романюк, І. Мануша, В. Швайковський. — Голова І. Торупка. Інших не було присутних.

бодай п'ять відсотків нашого населення. Вірю, що це можливо зробити. Яке широке поле! Даймо нагоду Взаїмній Помочі послужити нам!

Взаїмна Поміч має 17 різних асекураційних плянів для старших і дітей, від часу народження до 65 року життя. Крім цього, є ще такі додаткові бенефіси, як допомога в часі слабости, канцеляція премій впродовж непрацездатности і подвоєння асекурованої суми, коли смерть члена наступить в наслідок якогось нещасливого випадку. До дитячих поліс можна додати бенефіс канцеляції премій (вкладок), коли батько або опікун помре, або стане непрацездатним. Тоді ніхто з родини не мусить платити премії, але поліса залишається правосильною до часу її дозріння, або до часу повороту до працездатности. Є також рід асекурації, що забезпечує членові місячний дохід. Вкладки (премії) у Взаїмній Помочі є найнижчі. Порівняйте.

Поліси є такі: Ендавмент на 15, 20 років, у 65-тім віці. Ці пляни виплачують повну суму поліси з дивідендами в часі зрілості поліси. Життєві пляни: на 20 років, до віку 65 і на ціле життя. Два пляни доходових, для мужчин і женщин. Реченцеві пляни: (терм) на 10, 20 років і до 65 року життя. Пляни для забезпечення цілої родини і інші.

Якщо б ми зуміли поширити нашу господарку на 5 відсотків нашого населення, уявіть собі, які здобутки можна досягнути для багатьох потреб нашого загалу. Наші основники положили здорові підвалини під нашу господарську установу Взаїмну Поміч, та чи вміємо користати з цього?

Дещо із статистики 20-го відділу Взаїмної Помочі за 40 років його існування до кінця 1967 року:

Загальних приходів	\$209,996.07
Розходів	209,966.93
Померло 45 членів	
За 10 років, від 1957 року вписалося до відділу	127 членів
Вибрали зворотну вартість поліс	30 "
Перейшли до інших відділів	18 "
З інших перейшли до нашого ..	8 "
Втратили членські права	17 "

Наш відділ числить 70 членів старої кляси, 148 нової, які забезпечені 266-ти полісами на суму \$226,250.00.

За ближчими інформаціями можна вдаватися до Головної Управи Взаїмної Помочі у Вінніпегу, Манітоба, або

до відділу на адресу рекордової, або фінансової секретарки.

UKRAINIAN FRATERNAL SOCIETY Br. No. 20
(Recording secretary) Mrs. A. Shewchuk, 4407 Rumble St.,
Burnaby, B. C.

(Financial secretary) Mrs. K. Huzyk, 7229 Ashburn St.,
Vancouver, B. C.

Головами відділу В. П. в 1937—1968 роках були:
Е. Климко, І. Колодій, Й. Ясенчук, С. Лобай, В. Новосад
і К. Лаховецький по одному році; І. Герман і І. Торупка
по 2 роки; П. Гарасимчук — 3 роки; В. Гуцуляк — 7 років,
В. Кнігніцький — 12 років. (Голови за перше десятиріччя
подані на 40 стор.).

* * *

**OUR DEEP APPRECIATION IS EXTENDED TO THE FOLLOWING
PATRONS AND SUPPORTERS FOR THEIR GENEROUS DONATIONS
IN CASH AND BOOKS TO THE LIBRARY,
January—October 1968.**

Congratulations and best wishes from	
Holy Trinity Ukrainian Orthodox Church, 154 E. 10th Ave. Vancouver, B. C.	
John Tkach — President, V. Rev. A. Chrustavka — Parish Priest, John Lukach — Secretary	\$50.00
Ukrainian Fraternal Society of Canada, Head Office	50.00
Ukrainian Women's Ass'n Lesya Ukrainka, Vancouver Branch Mrs. Luba Kut — President, Mrs. Maria Bogdan — Corres- pondence Secretary	50.00
"The Art of Cooking — Ukrainian Style" Committee	50.00
Mount Pleasant Funeral Chapel Ltd., World wide Service, Kingsway at 11th Avenue, Vancouver, B. C.	50.00
Dr. & Mrs. S. J. Kut, Dentist, 7085 Victoria Dr., Vancouver, B. C.	45.00
Ukrainian Community Centre, 154 E. 10th Ave. Vancouver, B. C. Mr. W. Knihnickyj — President, Mrs. Rosina Shevchuk — Secretary	25.00
B. C. Provincial Executive — Ukrainian Women's Ass'n of Canada.	
Mrs. P. Klukevich — President, Mrs. Luba Kut — Cor- respondence Secretary	25.00
Dr. Wm. Kolotyluk, M. D. 5682 Victoria Dr., Vancouver, B. C.	25.00
"Alpha Omega" University Students Club, Vancouver, B. C.	
Mr. N. Achtemichuk — President, Miss Gloria Zalubniak — Secretary	20.00
Honeyland Candy Ltd., Mr. & Mrs. N. Kindrachuk, Vancouver B. C.	10.00

Mr. Wm. A. Shevchuk, Ukrainian Fraternal Society — Agent,
4394 Rumble St., Burnaby, B. C. 10.00

Mr. S. Tymchyshyn	\$56.50	Mr. J. Rabchak	
Mr. & Mrs. F. Bogdan	50.00	Mr. & Mrs. W. Shvaikovskyy	
Mr. & Mrs. D. Maceluch	46.00	Rev. S. P. Symchych	
Mr. & Mrs. S. Tymchyshyn	36.50	Mr. M. Zajac	
Mr. & Mrs. W. Worobec	35.00	Mr. M. Yakimishyn	
Mr. & Mrs. E. Kutsak	30.00	Mr. M. Stashyn	4.00
Mr. & Mrs. M. Romaniuk	25.00	Mr. J. Mykycej	3.00
Mr. & Mrs. S. Syroid	20.00	Mrs. M. Huculak	3.00
Mr. & Mrs. T. Melan	15.00		
Mr. & Mrs. J. Manusha	12.50		
Mr. & Mrs. T. Huzyk	12.00		
Mr. W. Knihnickyj	11.00		

По \$10.00:

V. Rev. A. Chrustavka
Mr. J. Cook
Mr. & Mrs. J. Hromyk
Mr. J. B. Hrytsak
Mr. A. Ilnisky
Mr. S. Kripps
Mr. S. Lypkevich
Mrs. D. Masciuch
Mr. P. Melnychuk
Mr. & Mrs. J. Pushka
Mr. & Mrs. J. Reshetnyk
Mr. J. Shashke
Mr. N. Spachinsky
Dr. H. D. Sparkes
Mr. M. Tatarniuk
Mr. M. Wakaluk
Dr. J. F. Yaseyko
Dr. H. Yaseyko
Mrs. M. Muren 6.00

По \$5.00:

Mr. & Mrs. J. Baziuk
Mr. P. Bohey
Mrs. A. Chorna
Mr. A. Hirnyj
Mr. & Mrs. W. Klimko
Miss. A. Krupka
Mrs. J. Levicka
Mr. & Mrs. W. Lyvak
Mr. & Mrs. M. Malanych
Mr. & Mrs. S. Maskal
Rev. N. Moroz
Mr. N. Moskalyk
Mr. P. Pasichnyk
Mr. P. Peteckyj

По \$2.00:

Mrs. H. Boa
Mr. V. Eleniak
Mr. M. Gryb
Mr. J. Hawryluk
Mrs. W. Homeniuk
Mr. N. Kosteniuk
Mrs. M. Kostiuik
Mr. W. Kozak
Mr. J. Krylyk
Mr. D. Skintej
Mrs. M. Slupska
Mr. J. Stockyj

BOOKS DONATED

Prof. V. Revutsky, University of B. C. \$76.00
Mr. & Mrs. F. Bogdan 74.00
“Dnipro” Ukrainian Bookstore, 386 W. Hastings St., Mr. D. Okos, prop. 45.00
Mrs. P. Klukevych \$31.00
Mrs. M. Shwaikovska 25.70
Dr. M. Huculak 17.50
Mr. W. Klymko 13.00
Mr. W. Lyvak 16.00
Mr. J. Ruryk 16.00
Mr. J. Dorozynskyj 15.00
Mr. J. Stockyj 12.50
Mr. J. Kasiuchnych 11.00
Mr. L. Boykovych 8.50
Mr. J. Reshetnyk 8.00
Mr. E. Tarnovetskyj 7.50
Mrs. A. Chorna 6.00
Mr. J. Krylyk 3.50
Mr. N. Kostyniuk 3.50
Mr. D. Huzyk 2.50
U. W. As'n Vancouver, B.C. 2.00
U. W. Ass'n Whalley, B.C. 2.00

ПРИЗНАННЯ - ПОДЯКА

Нам, комітетові 40-річчя бібліотеки, залишився примий обов'язок подякувати всім, що зминебудь припинилися до відзначення нашого ювілею.

Щиро дякую д-рові М. Гуцулякові за співредагування цієї праці та за деякі додаткові відомості, п. І. Г. Сирникові за оформлення книжки і зміст в англійській мові, пані Калині Гузик за інтересні дані про Взаїмну Поміг та Дирекції В. П. і всім тим, що гримим, ги книжками збагачили бібліотеку.

Зокрема дякуємо абсольтентам нашого університету пп. Данилові Гузикові, БА., і Едвардові Торупці, БА., М. С. за поміг у різних ділянках праці.

ЗА КОМІТЕТ 40-РІЧЧЯ БІБЛІОТЕКИ ВЗАЇМНОЇ ПОМОЧІ:

Т. Гузик, предсідник, Ф. Богдан, бібліотекар, І. Решетник, секретар.

ПО Д Я К А

Цією дорогою висловлюємо сердечну подяку „Комітові 40-річчя бібліотеки, що гідно відзназив цей ювілей 40-річчя існування бібліотеки виданням „Українська книжка, її позатки в Британській Колюмбії” та виставою української книжки і преси 20-го жовтня 1968 року.

В першу чергу щиро дякуємо бібліотекареві п. Форовинові Богданові за його ініціативу, організування та приготування матеріалу до видання цієї скромної пропа-м'ятної книжки.

Дякуємо його помігникам, що без вибору зголосилися до праці: пп. Теодорові Гузикові, Василеві Книгніцькому, Іванові Решетникові, Данилові Мацелюхові, абсольтентам — Данилові Гузикові, БА., і Едвардові Торупці, БА., М. С. та допомгли перевести збірку книжок до бібліотеки. фондів на покриття коштів видання, а також влаштування вистави української книжки і преси.

УПРАВА 20-го ВІДДІЛУ ВЗАЇМНОЇ ПОМОЧІ:

І. Торупка, голова — В. Воробець, заступник — Флорія Шевчук, секретарка,
Калина Гузик, секретарка — М. Романюк, скарбник.

Данило Мацелюх,
Директор на Б. К.

З М І С Т

	Стор.
Передмова, д-р М. Гуцуляк	5
A Panoramic View, J. H. S.	7
Початки організованого життя в Британській Ко- люмбії, Форвін Богдан	9
Причини зорганізування Т-ва Взаїмної Помочі та бібліотеки	20
Бібліотека	22
Будівничі бібліотеки Взаїмної Помочі, 1928 - 1967 ..	24
Які користі приносить бібліотека	30
Жертви бібліотеки і її приміщення	32
Перше десятиріччя культурно-освітньої праці Т-ва Взаїмної Помочі	33
Українська книжка в Університеті Британської Колумбії	42
Головна публічна бібліотека Ванкуверу	44
Приватні книгозбірні у Ванкувері	45
Дещо з діяльності Комітету Поширення Книжки ..	46
Коректура шкільних книжок в Б. К.	49
The Art of Cooking — Ukrainian Style	51
Книжки і журнали в чужоземному відділі (список) ..	54
Інтересні дані про Українське Товариство Взаїмної Помочі, Калина Гузик	58
Список добродіїв бібліотеки	61
Признання й подяка	63

Ілюстрації

Перше видання української книжки	11
Перше число „Правди і Волі”	13
Бібліотека і члени Комітету в 40-річчя бібліотеки ...	27
Бібліотекар 20-го Відділу Взаїмної Помочі	31
Виступ в Університеті Британської Колумбії	39
Вистава українського мистецтва і книжок	41
Передача книжок і портрету Шевченка президентові Університету Британської Колумбії	43
Комітет видання куховарської книжки	52
Ситі Гол, Ванкувер	53
Вид Ванкуверу	57
Члени 20-го Відділу Взаїмної Помочі в 40-річчя існування Відділу	59

*По мові брата пізнаю
І по батьківськи братаюсь!
А хто мову рідну забув
Я того цураюсь!*

Йосиф Ясенчук